

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Anlatılan senin yolculuğun...

LAPUTA KİTAP

Laputa Kitap 9
Edebiyat, Öykü/Korku

Kenan Hulusi Koray
Güzel ve Esrarengiz

Dizi Editörü ve Yayına Hazırlayan: *Doğan Hezer*

Kapak Tasarımı: *Never More*
Sayfa Düzeni: *Dagon*

1. Baskı Kasım, 2018

Baskı
Yön Matbacılık
Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok
Kat 1 No:366 Topkapı/ İstanbul (0212) 544 66 34
Matbaa Sertifika No:12573

Laputa Kitap
Yeşilkent Mahallesi 1805. Sokak No 17/19
Daire No: 15 Esenyurt/İstanbul 0 (539) 894 56 70

Sertifika No:35963
ISBN: 978-605-68024-8-5

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Death Looking into the Window of One Dying ~ Jaroslav Panuska {1900}

Kenan Hulusi Koray (1906 - 1943)

1906-1943 yılları arasında yaşamış hikâyecilerimizdendir. Askerde iken tifüsten öldü. Yedi Meşalecilerden biri olan Kenan Hulusi Koray, grupta yalnızca öykü yazar tek yazardır. Cumhuriyet Dönemi, Kenan Hulusi ile ayrı bir renk kazanmıştır çünkü yazar daha önce Türk edebiyatında denenmemiş bir şeyi denemiştir. İlk kez korku hikâyeleri yazmıştır.

Kenan Hulusi Koray'ın korku hikayelerini A Ömer Türkes'e ait aşağıdaki iki alıntı çok iyi anlatıyor:

“Yedi Meşaleciler”de, korkunun iki ustasını; Poe’yu ve Hofmann’ı Fransa’ya tanıtan Baudelaire’in etkileri önemlidir. Kenan Hulusi, Baudelaire’a ek olarak, yerli edebiyattan Ömer Seyfettin, İngiliz Edebiyatından Hugh Walpole ve Aldous Huxley’i beğendiğini söylemiştir. Walpole, yani “Otoronto Şatosu”nun yazarı; Gotik’in yaratıcısı... Böylelikle Kenan Hulusi’nin üstlendiği miras belirlenmiş oluyor. Yalnızca bir rastlantı değil O’nun öykülerindeki korku temaları.

Kavaklıkoz Hanında Bir Vaka Üzerine

Hikâyede ne cinler, ne vampirler, ne sapık katiller var. Kenan Hulusi, Anadolu’nun “modern” hayattan uzak bir coğrafyasının bilinmezliğinden yaratıyor ürperti. Dikkat edilecek olursa, yazarın diğer hikâyeleri de aynı tema etrafındadır. İstanbul’dan uzaklardaki Anadolu hayatına yabancılığın, bir entelektüel üzerindeki etkisidir aslında bu ürperti. Tıpkı Poe’nun, Lovecraft’ın kendi toplumsal korkularının üstesinden gelmek için karabasanlar, düşler ve sanrılarla dolu hikâyeler yazmaları gibi, Kenan Hulusi’nin hem tanımak istediği hem yaklaşmadığı Anadolu ve Anadolu insanı da bu tarz korku verici metinlere neden oluyor.

1943 yılında, Adapazarı’nda yedek subay olarak askerliğini yaparken tifüsten öldü.

Laputa Kitaplığı

KENAN HULUSİ KORAY

GÜZEL VE ESRARENGİZ

Hazırlayan
Dağan Hezer

İÇİNDEKİLER

BİR GARİP ADAM	11
DİRİLEN MUMYA	23
GÜZEL ve ESRARENGİZ	33
KAVAKLIKÖZ HANINDA BİR VAKA	41
KILLI MAYMUN	51
BELKİ BİR İLLÜZYON	61
ESMA'NIN AŞKI	69

BİR GARİP ADAM

Tokatlı Yusuf garip bir adamdı. Bir çingene karısı ölümünün bir ağaçtan olacağını söyledikten sonra Yusuf daha garip oldu. O günden beri ne bir ağaç altında oturdu, ne bir yaprak gölgesinde dinlendi. Bu yüzden de aç ve işsiz kaldı.

Bir öğle üzeriydi. Üç günden beri sığındığı yerden ilk defa çıkıyordu. İştahsızdı. Ağaçların yıldırım yemiş gibi köklerinden sökülerek üzerine kapandığını hisseden Yusuf, kafasında mütemadiyen dalların kımıldandığını duyuyor; bir çingene karısı:

— Yusuf, diyordu; senin ölümün bir ağaçtan olacak!

Yusuf kendi kendine küfretti; kışını kaşdı ve yürüdü.

Köy kahvesinin önüne geldiği zaman Yusuf'u muhtar karşıladı:

— Yusuf, diyordu; askerlikten döneli bir iş bulamadın gitti. Öküzü boynuzundan yakalar gibi hastalık seni bir yakalamış ki... Ensenden tutup yere bir çalmadığı kalmış...

Yusuf başını eğdi:

— Doğru muhtar, dedi; doğru ama bütün ağaçların üzerime yürüdüğünü hissediyorum.

— Hadi ulan... Ağaç insan üstüne yürür mü hiç! Hele bak şu haline bir.. Akbaba'da sana insanlar değil, kurtlar, köpekler gülüyor artık...

Yusuf tekrar başını eğdi; kışını tekrar kaşdı :

— Peki muhtar, dedi; ben şimdi ne iş yapabilirim?

— Ne iş mi yapabilirsin? Şu bizim Tokat korusu...

— Amanın muhtar, onu yapamam işte ben... Akbabalılar beni kurşuna dizip kuduz köpekler gibi öldürsünler, ama koruya bekçi yapmasınlar muhtar...

Muhtar kısa boylu ve kambur bir adamdı. Kendi kendine: “Zehire zehirle karşı gelmeli” diyordu. “Yusuf’u bu hastalıktan kurtarmak istiyorsak Tokat korusuna bekçi yapmalıyız!”

İki omuzları arasında araya sıkışmış üçüncü bir omuz gibi duran kamburunu hafifçe kaldırdı:

— Sen bilirsin Yusuf, dedi; köyümüzde sana göre başka bir işimiz de yok. Köye gelen hırsızlar tavuklarımızı oradan alıp götürüyor. Kuşlar da oradan sabahları uçup bizi uyandırıyor ama; ya kurtlar... Ayak izlerini belli etmeden yine oradan Akbaba’ya sarkıyorlar! Hem, iki gün evvel jandarmalar geldi. Ağaçların kesildiğini söyledi. “Eğer” dedi, “Akbabalılar üç güne kadar koruya bir bekçi bulamazlarsa hükümet gönderecek...” Sonra da seni sordu. “Ağaçtan korkan Yusuf’u isterseniz hastaneye iletin!” dedi. Bak, düşün taşın! Ömerli köyün hasta köpeklerini götürecek kamyon Akbaba’dan yarın geçecek.. Seni de...

— Amanın muhtar, amanın Allah aşkına...

Ve, hasta Yusuf; düşündü taşındı. Kuduz köpeklerle hastaneye gitmektense Tokat korusuna bekçi olmayı tercih etti.

Yusuf, köyün korusunu zaten biliyordu. Ömerli tepelelerinden toprakları yalayıp geçen bir leke gibi gözüktür; sonra bir dil gibi uzayıp kıvrılır giderdi.

Yusuf hastalığa henüz yakalanmadan evvel birçok defalar yine işsiz dolaşırken hemen yolu üstüne düşen ağaçların altında uyumuştı. Ne tatlı bir uyku!... Yapraklar güneşten gözlerini siperliyor; hafif bir rüzgâr çıplak ve yorgun ayaklarını mahzen serinliği ile yalayıp geçiyordu. Hattâ bir defasında he kuruş mukabilinde korudan bir ağacı bile devirmişti. Bir kıymık az kalsın gözlerini çıkaracaktı. Yalnız Yusuf'un bütün bilgisi bundan ibaretti, bir de civar tarlalarda çalıştığı zaman korunun yanından ne vakit geçecek olursa garip bir ürperti de duyduğunu hatırlardı.

Vakit gün ortasına yakındı. Yusuf köy kâtibi ile beraber koruya yavaş yavaş girdi. Bir patikadan içeri doğru yürüdüler. Küçük bir dere koruyu tarlalardan ayırıyordu. Her taraf esmer bir gün parlaklığı içindeydi ve çıt yoktu. Nasıl? İlk dakikalar Yusuf böyle hissederken fikrini birdenbire değiştirmek mecburiyetinde kaldı. Başının üzerinde binlerce yaprak çıtırdıyordu. Belki üzerlerinde böcekler geziyor; yahut kızgın güneş yaprakları bükerek kıvrıyordu. Yusuf muhtarın sözlerini hatırladı: Akbabalıları sabahleyin uyandıran kuşlar... Cenuptan¹ gelen leylekler de yine Akbaba'nın üzerinden geçip korunun ağaçlarında dinlenirler. Şile, Beykoz, Yuşa köylerine buradan dağılırlardı. Yusuf hasta olmadan daha evvel yaptığı gibi gözleriyle hepsini birer birer aradı. Fakat sık yapraklar arasında güneş lekele-

---

1 Cenup: Güney.

rinden başka hiçbir şey görünmüyordu. Sonra, birdenbire hastalık ve sabit fikri üzerine hücum etti: “Senin ölümün bir ağaçtan olacak Yusuf!..” Bir ağaca doğru elini uzattı; kafasına bir yaprak düştü; bir kuş tam kulaklarının yanında uçu. Ve her nedense Yusuf bu sefer küfretmedi. Kendi kendine güldü; köy kâtibinin koluna asılarak hafif bir yokuşu tırmanmaya başladı.

Korunun küçük bekçi kulübesi şimal sırtında idi. Buraya dar bir patikadan gidiliyordu. Ara sıra yapraklar düşüyor ve serinlik Yusuf’un saçlarında uçuyordu. Kulübe, önlerine birdenbire çıktı. Kapısı iki seneden beri kilitliydi. İki demir halkayı kanatların iki tarafında paslanmış bir zincir birbirine bağlamıştı. Yapraklar arasından nasılsa kurtulan bir ışık, tam anahtar deliğine vuruyordu. Kulübenin tek penceresi örümcek ağı içindeydi ve tozlu ağ üzerinde nereden düştüğü belirsiz bir iki damla yağmur güneşte parlıyordu. Köy katibi cebinden anahtarı çıkardı. Paslı kilitte hiç ses işitilmedi. Sanki bir yağ damlası bırakılmış gibi anahtar kolaylıkla kaydı.

Köy Kâtibi:

— Yusuf, dedi; hadi hayırlı olsun.

Kulübenin eşyaları basitti. Bir sedir üzerinde toplanmamış bir yatak... Yorganlar ayak ucuna çekilip bırakılmıştı. Yatağın baş tarafında ağzı açık bir testi duruyordu. Tah-ta bir masa üzerinde küflü iki silah vardı. Yusuf yorgana doğru elini uzattı. Belki de üç dört saat sonra içine gireceği yorganları havalandırmak istiyordu. Fakat birdenbire geri çekildi. Yorgan, senelerce yatan birisi yeni kalkmış gibi âdetta sımsıcaktı.

Köy kâtibi kapıda duruyor; paslı anahtarla oynuyordu. Yusuf'a doğru yavaş yavaş yürüdü!

— Vehim! dedi. Bekçi öleli iki sene oluyor Yusuf! Yusuf buna bir türlü inanmadı. Parmaklarını oraya dokundurduğu saniye vücudunu baştanbaşa yalayıp geçen garip sıcaklığı hâlâ hissediyordu:

— Sakın, dedi, bekçi yeni ölmüş olmasın?

Kâtip:

— Garipsin Yusuf, dedi; iki sene evvel bekçiye gömenler arasında sen de yok muydun ki?

Yusuf bir saniye durdu ve düşündü. Belki de bekçinin neden öldüğünü soracaktı; acaba bir ağaç korkusundan mı? Bu sual dudaklarının tam ucuna geldiği halde vazgeçti, sormadı:

— Belki de ruhudur, dedi; elimi dokundurunca uçup gitmiş olacak!

Buna kâtip de inanmıştı. İki göz göze geldiler. Yorganın bir tarafında, öldükten sonra gözle görülmeyen ve hafif bir sıcaklığa intikal eden bir şeyin orada sanki kımıldadı, görüyorlardı. Kâtip başını yukarı kaldırdı. Örümcek ağı ile örtülü pencereden parlak bir güneş süzülüyor; tam yorganın üzerine doğru bir kedi gibi kıvrılıp bir yumak halinde sokulya çalışıyordu.

Yatağı ikisi beraber temizlediler. Kâtip iyi bir adamdı Yusuf'a yardım ediyordu. Yatağın ayak ucundaki masayı dışarı çıkardılar. Silahlar üzerinde duruyordu.

Köy kâtibi :

— Yusuf, dedi. İşte koruda en iyi arkadaşların! Birisini eline aldı ve hemen bıraktı:

— Nasıl? diye sordu; onları iyi kullanabilecek misin?

Yusuf güldü:

— Akbaba'ya geçen kış gelen kurtları kim vurdu ki...

— Doğru Yusuf... Bir tanesi ne de büyüktü. Sonra ne yapmıştık onları biz?

Yusuf kulübenin önündeki kırmızı toprakları suluyordu. Taşların arasında çimler bitmiş, kurumuş, tekrar büyümüşü. Çardağın altındaki tahta sedire bırakılan yarı ıslak, yarı küflü şilteyi silkti; toz... Üzerinde köpek tüyleri vardı. Belki de kışın bir kurt yatmıştı. Yahut bir serçe ince ayaklarıyla gezinmişti. Oturdular. Köyden getirdikleri zeytin, domates, bir de büyük bir kavun yediler.

Köy kâtibi yemekten sonra Yusuf'un yanında çok kalmadı.

— Ben gidiyorum Yusuf! dedi.

— Güle güle öyleyse...

Sonra birdenbire hatırladı:

— Muhtar, Akbaba'ya inmek için bir eşek gönderecekti! dedi.

— Hatırlatırım Yusuf! Hem Karadayıların bir eşiği boşta...

— Ama yüz lira istiyordu!...

Bu sefer kâtip güldü:

— Sen paradan konuşma, dedi. Muhtar Akbaba'nın taşından bile çıkarır parayı... Hadi Allahaismarladık.

Serin bir rüzgâr esti. Kâtip yuvarlanan bir taş gibi patikadan uzaklaştı.

Yusuf onu gözleriyle takip ediyordu, bir gece kuşu hemen arkasından uçmuştu. Sert kanatlarıyla katibin neredeyse omuzlarını delip geçecekti.

Bir gece kuşu!

Yusuf birdenbire etrafına baktı. Korunun arasına parlak ve daima esmer loşluğu ötede beride yer yer lekelenmişti. Yapraklar arasına saklanmış binlerce ses kulaklarına bir şey fısıldar gibi oldu: “Yusuf senin ölümün bir ağaçtan olacak: Yusuf... senin ölümün...” Yusuf, masanın üzerinde duran silahları bırakarak, kulübenin açık kapısına elini dokundurmak sizin katibin arkasından gitmek istedi. Koştu ve bağırды. Tıpkı bir keçi gibi bağırıyordu. Bir kuş yeniden öttü. Fakat katip sesini duymadı. Yusuf:

— Vehim¹... dedi, hiçbir şey yok...

Ve, kâtibin yorganda hafif ılıklığы hissettiğы zaman söylediklerini hatırladı. Günün parlak güneşі aklına geldi. Geri döndü. Silahlar oradaydı. Masa üzerinde... birisi küflenmiş, fakat birisi yepyeni! Havaya doğru kaldırdı. Madeni bir ses ağaç yapraklarını yırtarak geçti. Bir iki dal çatırdayarak düştü. Fısıltılar yapraklar arasında hâlâ devam ediyordu: “Yusuf, senin ölümün...”

Yusuf sabahleyin uyandığı zaman gün ormanda yeni sökmek üzereydi. Kapının önüne çıktı. Gözlerine çarpan ışıklar onları aldı, ağaç yaprakları arasındaki kuşlara doğru götürdü. Kuşlar.. Akbaba'yı sabahleyin onlar uyandırır.. Ama kışın da... Kendine bir kahve pişirdi. Korunun arasından kulübeyi yalayıp geçip giden suda yüzünü ve

1 Vehim: Evham, şüphe, kuruntu anlamına gelir.

ayaklarını yıkadı. Fakat sular akıyor, adeta konuşuyordu: “Yusuf, senin ölümün; Yusuf.. bir ağaçtan...”

Yusuf koruyu bıraktı ve köye doğru koştu.

Akbaba’da Yusuf’u muhtar karşıladı. Öküzlerini ahırdan daha yeni çıkarıyordu:

— Yusuf, dedi; yoksa yabancılarla mı çatıştın!

Yusuf birdenbire koştu:

— Muhtar, dedi; bir daha koruya dönecek olursam beni ölmüş bulacaksınız orada... Bütün ağaçlar benimle konuşuyor. Yusuf, diyorlar, senin ölümün...

— Bir sihirbaz seni çarpmış gibi konuşuyorsun Yusuf... Halbuki bütün köy seni akıllı tanır... Ama sen bilirsin... Ömerli’nin uyuz köpeklerini getirecek kamyon şimdi neredeyse gelir... Şile’ye geçen jandarma da yarım saat sonra burada... Deli! Kendi kendine kuruyorsun orada!... Halbuki...

Yusuf, uyuz köpeklerin yaralarını düşündü ve tekrar geriye dönmeyi yine tercih etti.

Ertesi gün koru civarından geçenler, şimalde¹ bekçi kulübesinin bulunduğu bir taraftan gelen birtakım ağaç seslerini muhtara haber verdiler :

— Hani, dediler; koruya bekçi koymuştunuz... Ağaçların köklerinden söküp götürüyorlar da haberi yok...

Muhtar ilkin başını salladı:

— Sana öyle gelmiştir, dedi; Yusuf kimseyi bırakmaz içeriye...

---

1 Şimal: Kuzey.

Fakat daha ertesi günü, başka biri, bu sefer Yusuf'u bir ağacı devirirken gördüğünü söyledi.

Muhtar :

— Şile köylerinden bir kaçaktır; dedi. Yusuf o işi yapmaz.

Haberi getiren köylü:

— Tuhafsın muhtar; dedi; tanımaz mıyım Yusuf'u ben... Hem de konuştum; “Yusuf, dedim; Akbabalılar seni bekçi diye gönderdiler buraya... Halbuki sen...”

Elinde bir balta vardı. Sapından tutarak üzerime doğru hiddetle yürüdü :

— Sus, dedi; niçin kestiğimi biliyor musun ki?

— Hayır, dedim... Ama niçin olursa olsun; orman kanunları ağaç kesmeyi yasak etmiştir.

— İş öyle değil, dedi.

Baltasını elinden bıraktı. Ayaklarını yere yıkılmış koca bir meşe kütüğüne dayamıştı:

— Bu meşe ağacını görüyor musun, dedi. Dün akşam kendimi asılmış gördüm bu meşe ağacında...

— Rüya bu, dedim, insan asıldığını da görür; kesildiğininide...

— Ben asıldığımı görmek istemem, dedi; hem de bir meşe ağacında... Bir çingene karısı “ölümün bir ağaçtan olacak!” demişti, bana. Kim bilir belki de bu ağaç...

Sonra geri geri çekildi. Bütün ağaçları birer birer göstererek:

— Belki de bu, dedi. Yahut öteki... Yoksa...

Kestiği kütüğe oturdu. Ellerini yüzüne kapadı; ağladı. İşte gördüklerim muhtar...

Muhtar:

— Sakın, dedi; sen de bir ağaç altında uyumuş olmasın...

Köylü arabasına atladı; öküzler yürüdü. İşin hakikati şu ki, Yusuf'un orada ağladığı doğrudur. İlk dakikalar kendisinde ağaçtan kaçabilmek kuvvetini bulan Yusuf, garip bir şekilde şimdi koruya bağlı olduğunu duyuyordu Daha doğrusu rüyasında kendisini ağaçlara asılmış, dili bir karış dışarıda, mosmor görüyor; birdenbire uyanıp, silahı elinde, kulübenin penceresinde camı açarak, parmakları tetikte saatlerce birisini bekliyordu. Kim gelecekti? Ve gün doğar doğmaz dışarı çıkan Yusuf, ağaçları birer birer dolaşiyor; kendisini dallarına asılmış gördüğü ağacı arıyordu.

Günler vardı ki öküz arabalarıyla korunun yanından geçen köylüler uzaktan uzağa balta sesleri işitiyorlar, korkuyorlardı. Belki de ağaçlarda bile kuşlar uçamaz; yapraklar arasında rüzgâr esemez olmuştu. Akbabalıları, sabahları hiçbir şey uyandırmıyor; köylüler kahvenin önünde yalnız Yusuf'u konuşuyorlardı. Yusuf'un bir haftadan beri Akbaba'ya indiği yoktu. Fakat bir gün birdenbire elinde bir balta yahut arkasında sürüklediği koca bir meşe ağacıyla, kan ve ter içinde, yol başından gözükeceğini bekliyorlardı. Belki de Akbaba'nın bütün ağaçlarını birer birer dolaşarak, rüyasında asılmış olduğu ağacı arayacak, sonra hiçbirini bulamadığı zaman, ne bir bıçak, ne de bir tüfek sesine aldırış etmeyerek bütün ağaçları birer birer kesip devirecekti. Daha tuhafı, ne muhtar ne kâtip ne de köylüler Yusuf'a el uzatacaklardı. Onun için olacak ki muhtar yanına aldığı

bir jandarmayla bir sabah Yusuf'u bulmak mecburiyetini hissetti.

İlk dakikalarda tıpkı Yusuf'un bir zamanlar hissettiği gibi muhtarın gözlerine esmer bir boşluktan başka koruda hiç bir şey takılmamıştı. Sonra birdenbire rüzgârın estiğini duydu ve sanki yüz binlerce böcek, ağaç yapraklarını dişlerinin arasında kira kira yiyorlardı. Kulübenin kapısı açıktı; iki silah, ikisi de masanın üzerinde duruyordu.

Muhtar:

— Yusuf! diye seslendi; Yusuf hey!...

Bir kuş uçu ve kulübenin tek kanatlı penceresi rüzgâr-la gidip geldi. Jandarma masa üzerine bırakılmış iki silahla oynuyordu. Göz göze geldiler. Kulübenin önünde üç dört ağaç yerde yatıyordu. Kökleri topraktan iyice çıkarılmış; dalları kesilmişti. Muhtar bir kere daha seslendi. Jandarma:

— Muhtar, dedi; kimmiş o çingene karısı... Muhtar başını salladı ve aynı dakikalarda jandarma birdenbire silahına el atmıştı. Yusuf, elinde bir balta, meşe ağaçlarına baka baka geliyordu. Arasıra dalları yokluyor; kendi kendine düşünüyordu: "Yusuf, senin ölümün..." Muhtarı görünce birdenbire kaçmak istedi; sonra geriye döndü, küfretti; yere yıkıldı ve ağladı.

Jandarma :

— Sarhoş, dedi; ne yaptığını bilmiyor muhtar...

Akşama doğru Yusuf'u bir öküz arabasına bağlayarak Akbaba'ya getirdiler. Köyün bütün kapıları kapanmıştı. Kâtibin samanlığında sarhoş Yusuf'u bir köşeye attılar. Yalnız, iş bununla kalmadı. İlk günler samanlıkta yatıp kalkan

Yusuf üç gün sonra birdenbire yok oldu. Bir hafta sonra koruya gidenler Yusuf'u bir ağaç dalında ölü buldular.

DİRİLEN MUMYA

Muharririn küçük bir notu:

Müzenin birinci kat salonlarında camekânlı bir lahit içinde teşhir olunan Sayda Krah Zabnit 1377 numaradaki “Kamelya Ontoyoz”u seviyor. Aşkın Leyla’dan, Mecnun’dan, Beatris’ten, Nelson ve Emma’dan sonra yeryüzünde yaşamadığını söyleyen eblehler,¹ 114 numaradaki Apollon heykelinin kitarasındaki tellere baksınlar. Bu hikâye bu macerayı anlatıyor.

Dün gece son vapuru kaçırdıktan sonra müzedeki hususi odamda kalmayı bir otele kalmaya tercih etmişim.

Saat on ikiydi. Bir buçuk saatten beri Çin taraflarında son defa yapılan büyük hafriyat hakkında müze müdürünün odasında bulduğum, beynelmilel² müzeler kongresinde okunmuş rapor suretlerini henüz bitirmiştim ki, içime şayanıhayret³ bir arzu geldi. Dışarı fırladım.

Nöbetçiler koridorda dolaşıyor. Müzenin bütün dekoru tam ve muazzam bir sükût içinde... Rüzgâr yok.

Onun içindir ki uzun koridor korku ve telaş vermiyordu hiç...

---

1 Ebleh: Budala, ahmak.

2 Beynelmilel: Uluslararası, enternasyonal

3 Şayanıhayret: Şaşılacak.

Büyük kapıdan girer girmez karşıya gelen camekânlı hademe odasını geçmiş, birinci kat salonunun sağ tarafına girmiştim. Elektrikler birdenbire söndüler.

Müdürün emri vardı: Işıklar herhangi bir arıza yüzünden kesildikleri zaman, gece nöbetçileri oldukları yerde duracaklardı; bunu bildiğim için bir adım daha atmamıştım. Karanlık harikulade kesifti;¹ atılan bir adım yapılacak bir kaza demekti.

Kımıldamadım.

Gözlerim yavaş yavaş karanlığa alışıyordu; lahitleri, müzenin karanlık gecesi içinde, sert ve korkunç fark ediyordum; ve gözlerimin dekoru delmeye çalıştığı böyle bir sıradaydı ki, karşımda, sol cephede, bir hareket. -Yavaş bir hareket. -Şayanıhayret şey...

İşte bir vaka oluyor.

Camekânlı lahdin üstündeki örtü yavaş yavaş sıyrıldı; yavaş yavaş, sessiz sedasız, adeta yerde sürünen ipek bir etek gibi ince ve sakın düştü... Camekân, masanın üstünden yavaş yavaş yukarı kalktı; ayakucunda dindik durdu.

Fakat asıl şayanıhayret olan şey ne örtünün düşmesidir, ne de camekân kalkması... Şüphesiz asıl şayanıhayret olan, Sayda Krah Zabnit'tir. O, bir oda içinde uyuyan ve yaşadığını kuvvetle bilen adamları uykudan uyandırmamak için hareket eden bir hırsız gibi bacaklarını masadan ihtirazla sarkıttı, aynı ihtirazla bir nefes bile çıkarmadan ayağa kalktı...

Camekânlı lahdin kızıl örtüsünü omuzlarından Romalı bir asker tavrıyla çaprak gibi fırlatmıştı.

---

¹ Kesift: Şeffaf olmayan.

Ayaklarının ucunu ince temaslarla basa basa, evvela camekânlı lahdin önünde gene kendisine ait bulunan taş lahdin arkasına bir dakika için sindi. Sonra yavaş yavaş bulunduğu salonun kapısından başını yan salona uzattı, orada da sükûtun hâkim olduğuna katiyetle inandığı zaman...

...Yürüdü.

Arkasını bırakmayacaktım.

Tam üçüncü koridorda –zannederim on yedi numaralı koridor– geldiği zaman, hızla dördüncüye girdi. Üçüncü odaya baktım: Sol cephede kitara çalan bir Apollon heykeli...

Şayanıdikkat¹ başka hiçbir şey.

Kral Zabnit çok güzell bir adammış... ortadan ayırdığı uzun ve siyah saçları mükemmel bir itina ile yan tarafına doğru taralıydılar. Dik bir alnı vardı. Gözlerinin yalnız parladığını görüyordum. Bıyıkları burulmuştu. Boyu kısa değildi. Bir kadının hoşuna gidecek derecede uzun, mütenasip,² güzeldi. Ayakları çıplaktı tabi. Ve lahdinin üstünden aldığı kıvrıl örtü, vücudunu, yalnız omuzlarının bir kısmından itibaren diz kapaklarına kadar örtebiliyordu. Sağ diz kapağının üst kısmı açık kalmıştı.

Ne kadar olduğunu bilmiyorum. Belki bir saniye belki bin. Belki on bin saniye... girdiği dördüncü odada bir aralık dimdik durdu; adımları tekrar yavaş yavaş atıldı. O zaman gittiği yerin istikametine doğru tecessüsle, merakla, müteyakkız³ ve ürkek baktım; bu oda içinde ve tam orta yerde,

---

1 Şayanıdikkat: Dikkate değer, ilginç.

2 Mütenasip: Orantılı, oranlı, uygun.

3 Müteyakkız: Uyanık, tetikte.

yuvarlak bir kaide üstüne merkûz¹ bulunan Venüs heykeli-
nin karşısındaki vücut yavaş yavaş kımıldıyordu.

Ben, müzenin her noktasını ayrı ayrı bilirim. Hafıza-
mı yokladığım zaman gördüm ki, bu taş heykel “Karnelya
Ontonyon”undur. O zaman içimden haykırdım:

— Kamelya Ontonyo...

Ve onun taş dudaklarından bir ziya² uçuyordu,

Kamelya Ontonyo’nun bal rengi saçları omuzlarının
fağfurî³ yuvarlaklığına sonbaharda taşan bir Nil gibi dökül-
müştü. Sayda Krah Zabnit onun koluna girdi; etrafında ne
lahitler kalmıştı, ne heykeller.. Artık müzenin muazzam
dekoru içinde yalnız onlar yaşıyordu: her şey samût⁴ ve sa-
kindi.

Fakat ansızın müzenin içinde yeni bir ışık, bir ses... Bu,
bir kitaranın sesidir.

Kamelya Ontonyo yavaşça:

— Uyanıyor, dedi, geç kaldık, Mabut⁵ Apollon artık
uyanıyor.

Kral Zabnit’in kolundan birdenbire sıyrıldı.

Bir heykelin arkasına gizlendim.

Ondan sonra Kral Zabnit’i görmedim. Hayır, görme-
dim değil: o başını elleri içine almış düşünüyordu. Ve anla-
dım ki, en şayanıdikkat hadise Mabut Apollon’un dirilmesi

---

1 Merkûz: Dikili.

2 Ziya: Işık

3 Fağfurî: Yarı şeffaf bir porselen.

4 Samût: Susan, suskun.

5 Mabut: Kendisine tapılan varlık, tanrı.

olacaktır. Filhakika¹ kitaranın sesi müzenin muazzam sukûtu içinde hazin bir nota gezdiriyordu.

Mabut Apollon gece sabaha yaklaşırken dirilmişti, elinde kitara, olduğu yerde yürüyordu.

Ben Apollon’u bilirim: Mabut Apollon’u tanırım. O her günkü yorgunluğunu dinlendirmek için, batan güneşler ardında kâin² Tetis Sarayı’nda vücuduna istirahat verirken, şafak, sabahleyin sarayının kapılarını açar. Ve o, altın tah-terevanına gürbüz ve dinç dart at koşulu olduğu halde, şafağın açtığı kapılardan, gözlerinde haşmet ve ihtiras, ufkun çemberine doğru atılır, Altın tahterevallî kendisinin kudretli ellerinden başka idare edecek hiç kimseyi tanımıyorum. Bir gün kendisinin bir oğlu, bunu ispat için, fezada yol aldığı zaman, dizginleri tutan ellerin acemiliğini hisseden atlar, gemi azıya almakta gecikmemişlerdi. Ve o zaman bütün dünya harap ve talan olacaktı. İşte bundan sonradır ki, Büyük İlah Zevs,³ acemi oğlanı yıldırımlarıyla itlâf etmiş ve neticede Apollon Olimpos cennetinden tardolunmuştu, Acaba, hayatında birçok lekeler olan ilah Apollon bu gece, Türk müzesinin içinde nasıl bir facia çıkaracaktı?..

Kitarasının tellerinden kopan seslerle bütün heykeller uyanmıştılar, Artık görüyordum; bir lahit üstüne dizilmiş ağlayarak kadınların mağmum⁴ yüzlerinde, gözyaşları bir müddet için silindiler. İskender lahdinin üstünde boğuşanlar mudarebeden durdular. Savrulan kılıçlar olduğu yerde kaldı ve kalkanlarını başlarına doğru çeken muharipler⁵ gözlerini cevirdiler. Hatta Büyük İskender, kılıcını kınına

1 Filhakika: Gerçekten, doğrusu, hakikaten.

2 Kâin: Bulunan, olan

3 Zevs: Zeus.

4 Mağmum: Gamlı.

5 Muharip: Savaşçı.

soktu, ve şaha kalkan atının yeleleri, boynu okşanmış gibi sükûn içinde kaldı. Mısır lahitleri koca gövdelerini yavaş yavaş kaldırdı ve çekik gözlerini merakla açtılar. Elleri ipte olduğu halde bir kurban merasimine hazırlanan çocuk, tanrısına vereceği kurbanı unuttu, ve bir av merasiminde atların bacaklarını ısiran canavarlar dişlerini bir dakika için gevşettiler.

Apollon'un etrafında dokuz kız raks ediyor; Apollon'un aşkı şerefine şarkı söylüyorlardı. O, elinde kitara, bütün heykellerin gözleri önünde, ve yarabbi, Kamelya Ontonyo'yu bu sevenin olduğunu bildiği halde hiç utanmadan genç kadının önüne geldi, elinde kitara, dokuz genç kızın söylediği şarkılarla Kamelya Ontonyo'ya karşı, kalbinin duyduğu hisleri birer birer anlattı.

Demek... Mabut Apollon da, Kamelya Ontonyo'yu seviyor?...

Fakat eminim, Kamelya Ontonyo ona karşı hiçbir zaaf duymuyordu. Yalnız onun ilahlara mensup olmasından korkuyor, başından def edemiyordu. Bununla beraber gözlerinin bakışları muhakkardı.¹

Apollon çıldırmıştı bu gece... O zannediyordu ki, karşısında yaşayan bu kadın toprakların içine gömülen Defne'dir. Ve ona;

Sen Karnelya Ontonyo değilsin, diyordu. Ben onu tanımım, o, bu kadar güzel, genç ve çâlâk² değildir. Daha sonra, Kamelya Ontonyo, benimle aynı binanın sakafi³ altında yaşayamaz... Senin elinde gerçi bir defne dalı yok. Fakat biliyorsun. Bil ki, kitara tutan ellerim, en muthiş okları da

1 Muhakkar: Hakir görülen. Hakarete uğramış.

2 Çâlâk: Çevik.

3 Sakafi: Çatı, dam, kubbe.

kullanmasını bilir. Bundan sonra Kral Zabnit'le yaşamak istersen eğer, onu, ayaklarının ucunda oklarımın atçısıyla yanmış bulacaksın.

Müzenin içi bir mahşere dönmüştü. Ben bir aralık, heykellerin mahşerinde gezerken, gözlerim Kral Zabnit'e ilişti. O, yapacağını biliyormuş.

Sayda Krah Zabnit biliyormuş yapacağını...

Apollon'u büyük İlah Zevs'a şikayet edecekti:

— Sen, diyordu, ey Büyük ilah, Apollon'un ne kadar hercai¹ olduğunu biliyorsun. O Apollon ki, senin daima menfurun² olmuştur. Tesalya'da çobanlık eden adam, bir gün Defne'yi sevmişti. Onu takip ederken nasıl bir hevlican³ ile kaçtığını elbette hatırlıyorsun, Eger Kea olmasaydı, o Defne'yi iğfal edecek, zavahı kızı bir paçavra gibi fırlatacaktı. Onun ne derece bir bülheves⁴ olduğuna işaret için, işte Kiliti meydanda... yaptığı cinayetleri işaret ile şikayette bulunan o kadını, —o kadın ki kendisini harikulade seviyordu— bir gün onu bir çiçek kalıbını soktu; şimdi o kadının yüzü, Apollon'a doğru çevrilmiş olduğu halde, daima böyle eza ve cefa içinde kalır. Bütün bunlardan sonra o şimdi, ne derece harikulade sevdiğimi bildiğin bir kadına karşı tecavüzde bulunuyor. Ve ey Büyük ilah, onu, senden başka şikayet edecek hiç kimsem yok.

Kral Zabnit, Zevs'a böyle yalvarıyordu.

Duası kabul olundu.

---

1 Hercai: Her yerde bulunur.

2 Menfurun: Kendisinden nefret edilen, seilmeyen, iğrenç.

3 Hevlican: Can korkusu.

4 Bülheves: Heves ve isteği çok, maymun iştahlı.

Kral Zabnit heykellerin mahşeri içinden Apollon'la dövüşmek için ilerledi ve karşısında dimdik durdu.

Apollon gülüyordu. Belki de düşünüyordu ki, böyle bir fani kendisiyle mücadele için kollarında nasıl bir cesaret bulabilecekti. Daha sonra buna cesaret ettiği için, üstüne saldırmaya imkân bırakmadan derhal helak etmeliydi.

Ve oklarını birdenbire çekti.

Kral Zabnit yere yığılmıştı.

Fakat Zevs büyük bir ilahtır. Biliyordu ki, o, sevgisinde masumdur. Onun için, Kral Zabnit'in intikamını almak istedi. Ve yıldırımlarından birini Apollon'un üstüne yolladı.

O, bir ilahtır. Giden yıldırımın onu ihrak etmeyeceği¹ şüphesiz... Fakat giden yıldırımlar kitarasının tellerine çarptı ve kitarasının telleri bir saniye içinde yandı. Zevs, yıldırımlardan asası elinde olduğu halde uzaklaşırken, şafak kapılarını açıyordu. Hizmetçiler Kral Zabnit'i lahdi içine yatırdılar.

Kamelya Ontonyo taş kesilmişti. Ben, gözlerim dönmüş ve kıpkızıl, müzenin büyük kapısını ardına kadar açtım, kendimi kaybetmiştim.

Sayda Krah Zabnit Kamelya Ontonyo'yu seviyordu. Kamelya Ontonyo'yu muhteris² ve haşin seviyordu. Onun içindir ki, aşkını zehirlemeye kalkan bir bülhevesi ilahına şikayet ettiği zaman duası müstecap³ olmuştu.

Şimdi, bir tesadüf neticesi, dün geceyi müzenin içinde geçiren ben, müzenin bu ihtiyar hafızkütübü⁴ diyorum ki,

1 İhrak etmek: Yakmak, yandırmak, ateşe atmak.

2 Muhteris: İhtiras sahibi.

3 Müstecap: Kabul.

4 Hafızkütübü: Kütüphaneci.

bundan sonra müzeye gidecek olursanız kitara çalan Mabut Apollon heykelinin kitarasındaki tellerin kopmuş olduğunu göreceksiniz.

GÜZEL ve ESRARENGİZ

Onu ben öldürdüm.

Bir geceydi. Merdivenleri çıkarken tahtalar ayaklarım altında gıcırdadı. Ve rüzgâr dalları sofanın camlarına vuruyordu.

Bir evdeki merdivenler gıcırdar, tavanlar esner, nereden hız aldığı belli olmayan bir rüzgâr sofalarda yılan gibi kıvrılırsa; orada muhakkak ve mutlaka bir felaket olacaktır. Zira felaket böyle ses verir, böyle esner, böyle dolaşır.

Kapıyı açtığım zaman biraz evvel yatağı içinde nasıl bıraktıysam yine öyle bulmuştum. Yalnız bir farkla: Uyuyordu.

Uyuyordu ve yüzünde, meleklerle öpüşen bir yavrunun hafif, parıltılı tebessümü vardı.

Bununla beraber tabiatını hiç bir zaman biliyor değilim. Bu tatlı rüya belki bir kâbusa inkılap¹ ediverir ve o sıtmalar içinde derhal uyanırdı. Şu halde israf edilecek bir dakika bile yoktu.

Sapı; avucuma perçinlenmiş gibi duran hançeri, bileğimin sinirli hareketiyle bir müddet kıvırdım. Sonra ani bir

---

1 İnkılap: Bir halden diğer bir hâle geçme, başka türlü olma, değişme.

hamleyle, karyolada, soyulmuş bir portakal dilimine benzeyen o vücudun tam kalbi üstüne sapladım. Ve öldürdüm

Bir nefes bile alamadı.

Fakat ayaklarım altında tahtalar gıcırıyor, başımda tavanlar çatırıyor, sofalarda rüzgârdan bir yılan garip sesler çıkarıyor ve tekrar tahtalar gıcırıyordu.

Kapının aralığında bir yüz görür gibi oldum. Ve vücut, en ince hatlarıyla şekil alıyordu. Baktım: Öldürdüğüm kadın...

O anda birdenbire, ağaçların bütün dallarını birbirine geçiren kasırgalar haliyle damarlarım tuhaf bir ıspazmoza tutuldu, çenelerim birbirine geçti. Sonra gördüğüm vücut hemen kayboldu. O zaman anladım ki bu bir hayaldir.

Hayal olduğunu hayal içinde anladım. Lakin korkuyordum. Bunula beraber, sinirlerimin galeyanına şâha kalcan bir ata, kemerlerini kısarak hâkim olan bir şehsuvar¹ gibi hâkim oldum. Onu kucakladım. Ve bahçeye attım.

Kuyu başına geldiğim zaman, kollarımla sardığım vücuduna baktım: Saçlarının aşağı doğru akan selinde, yüzü, bembeyaz bir çakıl taşına benziyordu. O dakikada bütün hücreleri açılmış asabımın gergin faaliyetiyle kalbinin kanlarından daha kıpkızıl olan dudaklarını emdikten sonra, içeriye bıraktım. Ve dimdik koridorada bembeyaz bir taş yuvarlandı, bir ses perdelendi. Ve sora sükûn...

Kapağı kapadım. Fakat ya ölmemişse? Yahut kuyunun dibine yuvarlanmamışsa?! Yahut da bir taşın çengeline asılı kalmışsa? O vakit ne olacaktı?!

---

¹ Şehsuvar: Usta binici.

Kapağı tekrar kaldırdım. Ve onun vücudunun taşına benzeyen bir şey göremedim. Lakin her şey olabilir. Belki dirilir. Ve belki de...

Etraftan on beş, yirmi taş taşladım. İçeriye koyuverdim. Müsterih oldum. Her vakanın bir sebebi mutlaka vardır. Bu sebep ister haklı olsun, isterse haksız...

Niçin öldürmüştüm, anlatıyorum:

O, esrarengiz bir kadındı. Ve zaten kadınları hiçbir zaman anlamış değilim. Aynı zamanda siz de anladığınızı kuvvetle söyleyemezsiniz...

Açıkça diyorum ki, yüzünün hatlarında aptallığın en bâriz çizgileri bir öküzün boynuzu gibi göze batan kadınlarda bile katiyen anlaşılmayan bir sır vardır. Ve kadının yaptığı herhangi yaptığı bir şey vâzih¹ olarak hiçbir zaman anlaşılmaz. Bu, onlar için belki bir gurur olabilir. Fakat çok zaman anlaşılmaz. Fakat çok zaman da bir cinayetin sebebi...

Onu tanıdığım aylar içinde garip bir hâlet-i ruhiye² yaşıyordum. Bazen neşeli olduğum zamanlar birdenbire gelen bir nöbetle hırçınlaşıyor, bazen katıla katıla gülüyor, bazen de hıçkırıklarla ağlıyordum. Ve hiç sebep yoktu.

Bir Cuma günüydü. Büyükdere'de bir aile gezisi yapıyorduk. Teyzemin tanıdıklarından bir kadın da iştirak etmişti. İsmi Fehamet'ti. Dulmuş... Güzel miydi? Şüphesiz güzeldi. Ve çok muhteris... İnce bir itina ve büyük bir kudretle açılmış gözlerinin beyaz akları üstünde, siyah bir inci gibi pırıldayan bebekleri harikuladeydi. Ve dudakları kıpkızıl... bu güzelin bir şeyler söylediğine şüphe yoktu. Fakat

---

1 Vâzih: Açık.

2 Hâlet-i ruhiye: Ruh hali.

ne söylüyordu, bu malum değil... Her halde esrarengizdiler. Sonradan anladığım, yahut anlayamadığım ruhu gibi...

Çekingen değildi. Ve olgun bir meyvanın leziz iştihasını taşıyordu. Bir aralık:

— Sizi takriben, dedim, iki üç ay evvel Karlman'da gördüğümü zannediyorum. Bilmem hatırlıyor musunuz?

O zamana kadar neşeyle dopdolu gördüğüm yüzü, bir yaz seması gibi birden bulutlandı. Gayet yavaş, aynı zamanda hiddetli bir kaş çatışla:

— Zannetmem, dedi, yanılıyorsunuz.

Belki yanılmış olabilirdim. Fakat kadının Karlman'da görülmesi kadar, tabîî ne olabilirdi? Lakin tabiatının esrarengizliğini anladıktan sonra, bu çok basit geldi. Zira öyle muhayyeruluk ruhî hadiselerine tesadüf ettim ki...

Büyükdere'nin üst taraflarında oturuyorduk. Karşımızda olanca genişliğiyle, Karadeniz yayılıyordu. Ve bol, serin bir hava getiren kuvvetli bir rüzgâr vardı.

Bir aralık altında gölgelendiğimiz ağaca küçükler salınacak kurdular. Onlar sallanırken, Fehamet'in gözlerinde bir davet gördüm. Bu davete icabet çok ani oldu.

Göğsünden taştan müsekkir¹ bir kadın rayihasıyla bütün hücrelerim gergin bir faaliyet içindeydiler ve asabımda hırs vardı. Hiçbir zaman okşanmamış hissini veren memeleri; katı, lakin tatlı bir temasla göğsüme yapıyor; saçları, Karadeniz'den esen rüzgârla gözlerimi kapatıyordu.

Bir an geldi ki ipleri, bileklerime, kılıç bir darbe vurulmuş gibi bırakmak üzereydim.

---

1 Müsekkir: Baştan çıkarıcı.

— Yeter, dedim. Kâfi değil mi?

Mütemadiyen gülüyordu ve mütemadiyen kolan vuruyor.

Sonra birdenbire kesti. Ne olmuştu acaba ? Yüzüne baktım: Ağlıyordu ve ben onu o dakika çıldırasını sevdim. Geceleyin Köprü’de ayrılırken bir kere daha görüp göremeyeceğimi sordum. Kat’i söyledi:

— İstedığınız herhangi bir zaman..

— Mesela, dedim, yarın? Dört buçukta Tokatlıyan’da bekleyeyim.

— Peki. Memnundum.

Ertesi gün Tokatlıyan’a gittim. Bol bir zaman israfiyla altıya kadar bekledim. Hiç kimse çıkmadı. Tamamiyle harap bir vaziyetteydim. İki gün sonra bir mektup aldım. Önümüzdeki haftanın pazarında saat dört buçukta muhakkak geleceğini söylüyordu. Ve hakikaten geldi. Onu kapalı bir otomobile atlattım. Tarabya’ya doğru çekildik.

Çok güzeldi. Ve ben çok seviyordum onu... Hayatımda o dakikaya kadar böyle bir kadına asla tesadüf etmiş değildim. Vücudundan, beyni kasırgalaştıran bir rayiha taşıyor ve insanı tatlı bir rehavet içinde bırakıyordu.

Kendisini ne kadar çok sevdiğimi söyledim, hüviyetimi söyledim ve düşündüklerimi birer birer anlattım. Vücudundan daima o rayiha taşıyor, gözlerinde o esrar parlıyor ve dudaklarının ucunda Jaconda’nın maruf tebessümü doluyordu. Bir aralık kolumu beline doladım, başı göğsüme düştü. Hafifçe kaldırdım ve öptüm.

Aradan bu kadar seneler geçmesine rağmen, sinirlerimde hâlâ niçin o dakikanın kuvvetli zevki geriliyor ve ni-

çin sinirlerimden. ok haliyle hız alacak bir şey, o kuvvetli zevki nâmütenâhiliğe¹ doğru fırlatmıyor ve neden beni ısırap içinde kıvrandırıyor, bilmem...

Dönerken bir hafta sonra için yine söz almıştım, saat sekizde evinde bulunacaktım.

O gün geldi. Saat iki buçukta dışarı çıktım. Saat beş raddelerinde Beyoğlu'nun akşam kalabalığı arasında bir vücudu gördüm. Bu, "o" idi.

Yine her günkü gibi giyinmişti. Başında yine o her günkü eflatun tül vardı. Ve elinde Japonkârî bir şemsiye... Aynı eda, aynı çalâk yürüyüş, vücudunda aynı gurur.

Çok tuhaf bir hareketle nereye gittiğini öğrenmek istedim. Arkasından yürüdüm. Böyle bir şey belki de hiçbir zaman yapmazdım, fakat bir randevuevine gittiğinden şüpheleniyordum. Daha sonra, böyle olduğunu iddia da etmişlerdi. Taksim'de arka sokaklardan birine girdi. Apartmanlar arasına sıkışmış, küçük, basit, alelade bir evin kapısını çaldı ve içeri girdi.

Vakanın burasına kadar şüpheyi çekecek hiçbir şey yok. Saat sekiz oldu. Evine gittim. Hizmetçisi odasına aldı. O, şezlonga uzanmış bir roman okuyordu. Beni görünce elini uzattı. Öptüm. Ve yanına bir iskemleye oturdum.

Ben bir şey söylememiştim. O dedi ki:

— Bugün mütemadiyen bu oda içindeyim. Bu romanı okuyorum. O kadar güzel ki..

Bir el kalbimi sanki birdenbire sıktı. Boğulacak gibi oldum. Halbuki gelirken içime sığmayan bir neşem vardı. Her şeyin önüne geçmek için izdivaç etmemizi teklif ede-

---

1 Nâmütenâhilik: Sonsuzluk.

cektim. Lakin şimdi çok fena olmuştum. Adeta yıkılacaktım. Bir müddet belki küçük bir alaydır diye, yüzüne baktım. Kâfi derecede ciddiye. O zaman duramadım:

— Zannedersen, dedim, Taksim'e kadar küçük bir gezinti muhakkak yapmış olacaksınız? O taraflarda küçük bir eve girerken gördüm

İçimde hiddetin fazla olmasına rağmen, mümkün meretebe sakın söylemişim. Yüzüme şimdiye kadar görmediğim korkunç bir şekilde baktı. Ve o kadar... Ben tekrarladım:

— Orada ne yaptınız bugün?

Şiddetle kalktı:

— Bu suali bilmem ki nasıl bir sıfatla soruyorsunuz?

— Sizi çıldırmasıya seven bir adam sıfatıyla... Tekrar ediyorum: Bugün orada ne yaptınız?

Ani bir hareket gösterdi:

— Şüphesiz bu size ait bir vazife değil... Oraya belki bir maksat için gitmişim. Belki değil. Her halde karışmaya hakkınız yok.

Şu halde itiraf ediyordu. Ve orada bir şey mutlaka olmuştu. Yüzümdeki sakın görünen hiddet, içimde onu derhal öldürmek ihtirasın uyandırdı. Fakat ellerim o dakikada niçin boynuna doğru gitmedi? O dakikada niçin öldürmedim? En garibi bu...

Az sonra birdenbire değişti. On ikiye doğru muhteris vücudunu bana verdi. Ve istediği şey oldu

Lakin duyduğum ihtiras hiçbir zaman geçmemişti. Ve belki de en zevkli bir şekilde öldürmeyi düşünüyordum. Ve söylediğim gibi öldürdüm

Onu öldürdüğüm dakika şimdi, dört sene kadar uzaktır. Ben dört senedir bir mahbes içinde, vücudunun verdiği nedametle yaşıyorum. Tam dört sene evvel bir mahkeme huzurunda, Fehamet'i sevdiğimi ve bir randevuevine gittiği için öldürdüğümü söyledikten sonra, avukat müdafaasını bu cephe üzerinde yaptı. Ve iddia etti ki o ev, ihtiyar, fakir, kimsesiz bir kadına aittir. Ve bir randevuevi değildir. Çekeceğim cezanın bir zerresini bile hafiflendirmemek için çalışıyordu. O kadın mahkemeye geldi. Fehamet'in resmi kendisine gösterildiği zaman tanıdı:

— Evet, dedi, bir odamı kirayla tutmuştu. Fakat çok az gelir. Hâ kim sordu:

— Yalnız mı?

İhtiyar kadın kaşlarını çattı, duayla karışık bir şeyler söyledi.

Sonra:

— Yalnız, dedi. İki seneliğini peşin verdi, geldiği zaman bir çay içer, gider. Ben fakir olduğum için böyle yapıyor. O, iyi bir kadındır.

Vurulduğundan haberi yoktu. Zannedersenem dışarıda söylediler. Koridor kuvvetli hıçkırıklarla yırtıldı.

Cinayet mahkemesinin geniş tavanını o dakikada çatırtılar içinde vehmettim. Yere yıkılmışın.

Onu ben öldürdüm. Fakat sevdiğim için öldürdüm, ve şüphesiz o çok güzeldi.

Çok güzel ve esrarengiz.

KAVAKLIKÖZ HANINDA BİR VAKA

Beyşehir’le Konya arasında uzanan Erenler dağı biter bitmez birbiri ardı sıra küçük Kavaklıkoz tepeleri gözükmeye başlar.

İki dağ silsilesi arasında yazın yapacağınız bir seyahatin çok kolay geçeceğinden şüphe etmeyiniz. En tehlikeli bulduğunuz bir ağaç altında geceleyebilir. Bir ırmak başında yüzünüzü yıkadıktan sonra rahatça uyuyabilirsiniz. Ne bir domuz yavrusu, ne de koca bir ayı burnunu uzatarak toprağı koklaya koklaya yanınıza kadar yaklaşır ve bilinmez birtakım vasıtalarla uğursuzluğu kulağınıza gelen Kavaklıkoz hanında korkulu bir gece geçirmektense, açık havada hünnap kokuları arasında, belki de yıldızları birer birer sayarak uyumayı tercih edersiniz.

Bununla beraber yolculuğunuzu kış günlerinden birine rastgetirmişseniz vay halinize... Beyşehir’den daha yola çıkar çıkmaz Erenler’in uzak bir oviden alıp getirdiğı sert bir rüzgâr sizi karşılayacaktır. Ne ceket, ne palto, ne de bütün medeni vasıtaları kullanarak cihazlandığınız hiçbir şey yüzünüzün derisini bu sert rüzgârın temasından muhafaza edemeyecektir. Bir yaylı içinde bile olsanız bir karıncanın, bir ağaç yahut toprağı girecek bir delik bulması gibi, herhangi bir tarafınızdan rüzgârın sizi yakaladığını hisseder ve hele Erenler dağının yavaş yavaş yükselen rakımlarında

kendinizi gittikçe yerden uzaklaşmış farz ederek üşümekten titremeye, titremekten çeneleriniz atmaya ve donmaya başladığınızı duyarsınız. Üstelik iş bu kadarla kalsa belki de çok iyidir, az sonra bir tipinin etrafınızı hemen sardığını görünce en kısa bir zamanda Kavaklıkoz tepelerini bulmaya çalışır ve hemen uğursuzluğunu unutmaya yüz tutarsınız.

29 yılının büyük kışındaydı. Beyşehir’de bütün avcılar hava hakkında fikirlerini aldıktan sonra ve imkânı yok en aşağı bir hafta, yerde kar olmakla beraber her şeyin sükûnet içinde kalacağına inanarak, arabacıyı hesaba katmadığınız takdirde tek başıma yola çıkmıştım. Arabacıyı diyorum, birçok seyahatlerimde her türlü tehlikeleri burunlarına çarpan bir koku gibi hissederek hemen geriye döndüklerini, yahut Allah tarafından kendilerine verilmiş başka bir hassalarını, mesela kaybolma hassalarını kullanarak kaşla göz arasında yapayalnız kaldığımı görmüştüm.

Yolculuğumuz ilk menzile kadar Beyşehir’deki avcıların dedikleri gibi çıktı. Hava açıldı ve karlar erimiyordu. Bu çok tatlı bir şeydir, ara sıra ağaçların kar hevengi altında kalmış bir iki kuş arabanın kapalı perdelerine çarpıyor, çok kere de çarpmakla vurulup düşmeleri bir oluyordu.

Bütün maksadım, ilk duraktan sonra erkenden yola çıkıp, kendimde nasıl yer ettiğini anlamadığım bir hisle, Kavaklıkoz hanında durmaksızın hemen üçüncü menzile atlamaktı ve iyice biliyordum ki, hayvanlarını pek yormak istemeyen arabacım da bundan başka bir fikirle alabildiğine gitmiyordu, bir aralık : “İyi düşünüyorsunuz beyim” bile dedi. Uğursuzluğu bir tarafa bırakın, oradaki hancının yüzünü görmektense insan ifrit görmeyi tercih eder. Fakat ne yapalım ki alnımıza yazılıymış... Bu meçhul elin oraya yazdığı şeyler... Tıpkı, küçük kuşların arabamıza vurulup

düşmeleri gibi, birdenbire çıkıp bizi uçurumlara sürükleyecek kadar ölüme çarpan bir tipi arasında kendimizi Kavaklıkoz hanına dar attık.

Konya ile Beyşehir arasında gidip gelenler Kavaklıkoz tepelerinden birinin eteğine kurulmuş ve büyük kavak ağaçları altında gözden siperlenmiş han için birçok hikâyeler anlatırlar. Arabacının yolda söylediğine göre daha geçen kış, bir jandarma çavuşu Kavaklıkoz tepelerini uçurup götüren bir kar tipisine rağmen handan gece yarısı bir deli gibi fırlayarak alıp başını kaybolmuş. Bütün aramalara karşı bulunamayan jandarma çavuşu gene arabacının söylediğine inanmak lazım gelirse, handa geceleyen yolcular tarafından boğazında bir ilmiyle boğulu bulunmuştu. Hancıya gelince, vak'ının geçtiği gece gözlerini açmayacak kadar kendisini bilmediğini, ertesi sabah han kapısını ardına kadar acık bulmakla beraber, bütün gün hayvanların çekildiği aşağıdaki topraklıkta, tıpkı bir meydanda olduğu gibi, arabaların muttarit bir kamçı sesiyle arka arkaya koştuğunu söylemişti. “Ne gürültü” diyordu ve ancak tanyeri sökerken sesler biraz kesilir gibi olmuştu... Fakat ne olursa olsun, Kavaklıkoz hanını en azı yirmi yedi seneden beri işleten bir adamdı, bütün aksiliğine rağmen söylediklerine kulak vermek lazım geliyordu.

Han kapısını, elinde isli bir fenerle sekiz, on yaşlarında kadar küçük bir çocuk açtı. Arabamızı hemen içeri sürdük ve aynı saniyelerde, başımdan itibaren, ta tırnak uçlarıma kadar, ölen bir adamın derisini üzerime giymişim gibi birdenbire titrediğimi hissettim.

Arabacım neredeyse donmak üzereydi. Etrafıma kısa bir göz gezdirerek bana yardım edecek birini aradığım sıralardaydı, havanları idare ettiği yerden onu indirmeye hazır-

lanıyordum ki bir elin, hareketlerime yardım için uzandığını görür gibi oldum ve hemen geri çekilerek onu çok daha iyi görmek, yahut yanılmadığımı anlamak üzere dikkatle bakmaya çalıştım. Kızıl bir deri avuçlarına yamalanmış gibiydi ve karanlık içinde o kadar fazla göze çarpıyordu ki bileklerinden tutunmak, onları daha iyi görmek için âdeta tahrik ediliyordum. Birdenbire, küçükken bana anlattıkları bir hikâyeyi hatırladım, elle rinde kan rengi görülen adamların hikâyesini... Ne vakitsiz hatırlayış! Başımı kaldırdım, pos bıyıklı, göz kapaklarının altında şiş yağ tabakaları ile Kavaklıkoz hancısını fark eder gibi oldum.

Yol arkadaşımı kendine getirmek zor olmadı. Zaten Kavaklıkoz hanını yolda anlattığı sıralar birkaç defa Beyşehir Konya arasında donmak tehlikesi geçirdiğini de söylemiş, eter gene böyle dakikalardan birine tesadüf edecek olursam bir it hareket tavsiye etmişti. Yalnız hayvanların da çekildiği bu alt katta, ıslak ve sidikle karışmış ekşi bir saman kokusu burnuma çarpıyordu. Fakat, hafif bir ıslaklıkla ateşi görmekten doğan bir hareket, âdeta burnumu ortadan yok ederek bu ekşi ve pis kokuyu alıp götürmüştü. Hayvanlarımızı çözdük, arabayı ötekilerin arasındaki taş duvara doğru dayadık. Az beride hanın ocağında parıldayan ateş ve yalaz bizi kendine doğru çekti.

***

Kavaklıkoz hanında bizden başka geceyi geçirecek dört yolcu daha vardı. Hemen hepsi de Erenler'den hareket ettikleri dakika tipiye tutuldukları için kendilerini dar atmışlardı? Havanın bir an evvel açılması için ara sıra kulak kabartarak, ağaçlardan en vahşi bir hışırta ile esen rüzgârı dinlemeye çalışıyorlar, fakat bir saniye, bitip nihayete ermeyeceğini anladıkları dakika hareketlerinden vaz geçerek

kendilerini daha çok ateşe veriyorlar, doğrusunu söylemek lazım gelirse gözleriyle birbirlerinin içerlerini anlamaya çalışarak Konya'dan, Beyşehir'den, Erenler dağından ve ister istemez de Kavaklıkoz hanı için kulaklarına çarpan şeylerden bahsediyorlardı.

Tipi, aşağı yukarı on seneden beri tesadüf edilmemiş bir şiddetle ve altımızda bulunan dağ yamacını söküp başka bir tarafa, uzak bir buz dağı üzerine atacakmış kadar tehlikeli olmaya başlamıştı. Hele handan içeri girip de ateşin başına geldiğimiz sıralar, kulaklarımız tehlikeyi büyüten çok daha açık bir vaziyet almıştı. Kavaklıkoz hancısı ateşin ta karşısında oturuyor, geceyi handa geçirecek misafirler gözleri ara sıra ateşte, çok kereler de hancının gözlerine dikilmiş onu dinliyorlardı.

Hancı yirmi yedi sene evvel Beyşehir'den henüz gelerek hanı işletmeye başladığı yıl, Erenler dağı ile Konya arasını bastıran büyük kışı anlatıyordu. Kurtların han kapısını dişleriyle kemirdikleri dakikalar! Hancının dudaklarından bu saniyeleri âdeta işitiyorduk. Kırılmış dişleri garip bir hareketle ön dudaklarına çarpıyor ve sesleri taklit ettiği zaman alt çenesini daha çok uzatarak bir köpeğin bir kemiği kırması gibi kulaklarımıza sert bir şeyler takılıyordu ve gittikçe, avuçlarının oraya hemen yapıştırılmış kızıl bir deri renginden yavaş yavaş çıkarak, daha fazla pıhtılaşmaya başlayan bir kan lekesiyle dolduğunu görüyordum. Aynı gece kendisini pencereden uçuruma yuvarlayan bir yolcuyu da hikâye ediyordu. “Kavaklıkoz hanında ilk vak’a” diyordu ve bunu, uzaklaşmış bir zamandan gözleriyle çekip çıkarmak istercesine, ateş yalazlarında düşüne düşüne anlattığı sıralar, iri ve karmakarışık kaşla altında gözlerinin bir insan gözünden ayrılarak bizim bilmediğimiz çok başka bir mahlukun gözleri gibi kımıldadığını fark ediyor, avuç-

larının kanlanmış rengi, bütün dikkatinle onu sökmek istediğim halde oradan yok olup gidemiyordu. Kavaklıkoz hancının bu avuçları... Senelerden beri onları hafızamdan çıkaramadım. Daha ilk dakika gördüğüm zaman kendi kendime teşe'üm ettiğim gibi, handa yeni bir ölüm havası dolaştığını duyuyordum.

***

Saatin gece yarısını çok geçtiği bir sıra bütün yolcular ayrı ayrı odalarına çekildi, hepsi de hemen aynı şeyi düşünüyorlardı, belki de nasıl uyuyacaklarını... Aramızda ilk harekete gelen gene hancı olmuştu. Bağdaş kurduğu yerden yavaş yavaş doğruldu: "Bu gece amma da ölümden konuştuk ha dedi!" İki tarafına sallana sallana yürüyordu ve çok daha evvel ocağın bir tarafında bir saman yığını üzerine büzülmüş küçük yamağını tekmeleyerek uyandırmaya çalıştı... Ölüm! Bunu söylerken merdiven başında bir duraklamıştı. Koca gövdesi, ateşin kenarında hâlâ halkalanan yolculara karşı yarı dönüktü ve öylesine katıla katıla gülüyordu ki... Fakat birdenbire sesini kesti, çılgın bir gülüşten bu ani süküta geçiş, hanın alt katında görünecek herhangi bir hayalden çok daha korkunç oldu.

***

Bütün gece uyumadım. Dışarda, aynı tipi, hanı bir yuva gibi saran ağaçlar üzerinde, fırtına ile karışık devam ediyordu. Bir aralık, odanın yegâne eşyası olan tahta bir sedire uzanmayı tecrübe etmek istedim, bütün hislerim o kadar ayaktaydı ki, kendimde varlığını bilmediğim birtakım his uzuvlarının vücuduma ilave edildiğini anlıyordum. Garip bir el, yalaza tutulmuş gibi, karanlıkta ara sıra kaybolup parılıyor, içinde bulunduğum odadan dışarıda,

Kavaklıkoz hancısının içimizden birini gözüne kestirerek ve yavaş yavaş dolaşarak, kapılardan içerisini dinlediğini işitiyordum. Belki de benim kapımdı bu! Hızla yerimden kalkarak sürmeyi çektim, aşağıda, hâlâ parılda yan hafif bir yalaz aydınlığında eşyalar vakit vakit olduğu dan daha fazla büyüyüp küçülüyor ve hanın dışarısında, dalları kırıp geçiren rüzgâr odalarımızı çepçevre saran üst kat sofada tuhaf inilti çıkarıyordu.

***

Sabaha kadar odanın kapısını açık bıraktım ve dolaştım Kulaklarımın, tehlikede olan hiçbir insan sesi almasına rağmen bir türlü onlara inanamıyordum. Kapalı kapıların arkasında bir şeylerin geçtiğini duvar gibiyim. Bu kapılardan birinin hemen açılarak yolculardan belki de en gencinin müthiş bir boğuşma ile merdivenlerden yuvarlanacağını bekliyordum. Yahut yine odalardan birindeki boğuk bir hırıltı kulaklarımı dolduracaktı ve sabahleyin içimizden birinin ölüm haberini alacaktık.

Dolaşmaktan bitkin bir hale geldiğim bir dakika uyumuşum. Gözlerimi açtığım zaman gün iyiden iyi yükselmişti, dışarda fırtına gürültüsü işitilmiyordu. Akşamüstü rengi belirsiz bir perdeyle, ocak yanında sımsıkı kapatılmış pencerelerden birini açtım, kar dinmişti. Küçük hancı yamağının ocağı yeniden parlatmaya çalıştığı dakikalar, tahta merdivenlerden henüz uyanmış yolcular birer birer iniyordu, gecedен beri beklediğim bir dakikaydı bu. Gözlerimle, onları titreyerek sayıyordum, mutlaka içerlerinden biri eksik olmalıydı. Hancının kızıl bir deri ile yamalanmış eli, yolculardan birinin, bir ilmik gibi boynuna geçerek, taş pencereden aşağı yuvarlanmış olacak ve az sonra merdivenlerden inerken, belki de gene, aşağı ki toprak zemin-

de hayvanların alabildiğine koşarak bütün hanı bozuk bir kaldırım gürültüsü içinde bıraktığını iddia edecekti. Fakat garip şey; yolcuların hepsi de tamamdı, buna bir türlü inanamadığım için olacak ki, ocak başına toplandıkları zaman bile tuhaf birer vesileyle hepsini birer birer yoklamak ve yaşadıklarına böylece kani olmaya çalışıyordum. Kar o derece fazla dinmişti ki bu açık havadan sonra en azı on iki saat hiçbir şey yağamazdı ve hepsi de belki benim hissettiğim şeyleri duyuyorlar, birbirlerinin yaşadığına inanmaktan doğan garip bir tecessüsle bakışıyorlardı. Bununla beraber hiçbirini de geceyi hatırlamaya cesaret edemiyordu. Belli ki hepsi de yarı bir uyku içinde onu geçirmişlerdi, yahut yarı bir ölüm havası içinde...

Arabacım hayvanları hemen arabaya koşarak yola çıkmaya hazırlanıyordu. Küçük yamak merdivenleri yuvarlanırcasına indi. Hancı henüz uyanmamıştı ve kapısı açılmıyordu. Yolcular birbirlerine bakiştılar. Küçük yamak kapıyı sürmelemek gibi bir âdeti mevcut olmadığını söyledi, içimizden biri uyandığı saatleri sordu. Bazı yolcular gece yarı-sı gitmek iste dikleri için uyandığı saat değışiyordu, aradan yarım saat daha geçti. Yamak sabırsızlanıyor, bazı işlerin kendisi kalkmadan yapılamayacağını söylüyordu. Han kapısı koca bir kilit ve de mirle sürmeliydi.

Arabacım yüzüme baktı. Hakikaten, bizim için de mühim bir noktaydı bu... Vaktinde yola çıkmayacak olursak gece yolda kalabilirdik, taş pencereden dışarda, en vazih birer işaret gibi kurt izleri gözüküp uzuyor, kuşlar han kapısına doğru bir daldan öteki dala yiyecek arıyorlardı.

Akşam biraz fazla konuştuğumuzu hatırlayarak hancının uyuyup kalabileceğini düşündüm. Bu fikir hepimize mülayim geldi. Küçük yamak kapıya parmaklarıyla bir iki

vurdu, evvela bir sonra iki yumrukla arka arkaya ben tecrübe ettim. Bütün yolcular aşağıdan birer ikişer kapı önüne gelmişlerdi. Birisi çizmelerinin ucuyla sert dokundu ve sonra, üç dört omuzla kapıyı ardına kadar dayayıverdik. Yolcular dehşet içinde geri çekildiler, küçük yamak deli bir çılgınlıkla kendisini ileriye attı. Bir sedir ve mermer bir masadan başka hiçbir eşya bulunmayan oda içinde taş pencere açıktı, yerde donmuş hafif bir kar izi gözüktüyor ve hancının boynundan kalın bir ip geçirilmiş koca gövdesi tavan-daki demir halkayı sökerek, ayaklarımızın hemen ucuna yıkılacakmış gibi ağır bir ceset halinde sallanıyordu.

KILLI MAYMUN

Dün akşam, saat dört buçuk, beş sularında, büyük caddeden Taksim'e doğru çıkıyordum. Bir aralık Opera'nın vitrinlerinde bir filim reklamı nazarı dikkatimi celbetti. Bu, balta girmemiş ormanların karşılıklı ağaç dalları arasına kol atmış nebatlar üstünde, gözlerini tecessüs¹ ve merakla açmış bir maymundu... Çok çirkin ve çok garip...

Aynı remin sağ köşesinde ve Asyalı kıyafetinde, ismini bilmediğim güzel bir artist kadın dudaklarını bir erkeğe hararetle veriyordu. Düşündüm ki, vaka, her halde, büyük cangıllar içinde geçmiş aşka aittir.

İçeri girmeye hazırlandığım sıralarda, tam gişenin önüne gelmiştim ki, methalin² sol tarafında başını kaldırmış ve sağ cephedeki resimlere bakan bir adam gördüm. Elinde sımsıkı ve asabi, bir kitap tutuyordu. Ben onu, tanıyacaktım. Bununla beraber, tanıdığım bu adam eğer "Şerif Muhtar"sa, böyle aptalca bir halecan,³ içine çekilmiş bir telaşla, saçları karışık, gözleri dumanlı ve kızıl, paltosuz, fakat pantolonu epeyce ütülü ve iskarpinleri rugan⁴ olmazdı. Biraz dikkatle baktım, gözlerimiz birdenbire karşılaştı.

---

1 Tecessüs: Gizlice araştırmak. Gizlice bakmak.

2 Methalin: Bir yapının giriş yeri, giriş, antre.

3 Halecan: titreme, kalp çarpıntısı, heyecan.

4 Rugan: Ayakkabı, çanta yapımında kullanılan parlak deri.

— Şefik, dedim, sen misin? Nen var, hasta mısın yoksa?

Koluma girdi. Ve:

— Bak, dedi, bir maymun resmi... görüyorsun ya, bizimkine ne kadar benziyor, ilave etti:

— Şimdi sen iddia edebilir misin ki, resmin sağ tarafında duran bu kadın, benim karım değildir...

Vücudunun zangır zangır titrediğini şiddetle hissediyordum. Ve, bir dakika için, korkmadım değil. Sonra –filmi şiddetle görmek arzuma rağmen– onu kalabalıktan ayırdım. Dışarı çıktık.

Yolda, elinde tuttuğu kitabı gösteriyordu.

— Sen okudun mu bunu?..

Baktım... İngilizce gazetelerde dedikodusu olan, meşhur bir müellif tarafından insanın menşesine dair yazılmış bir kitap...

— Hayır, dedim, okumadım; niçin sordun?

Cevap vermedi. Fakat titriyordu. Derhal otomobile bindirdim. On dakika sonra odamdaydık.

Oda, ılık bir hava içindeydi. Ve soba, için için yanıyordu. Düğmeyi çevirdim, bütün dekor, kışın içeri doldurduğu ince sisten birdenbire açıldı. Koltukları sobanın yanına çektik ve arkadaşım Şefik Muhtar, bana, kendi odam içinde, zihninin, aynı zamanda kalbinin hikâyesini bazı halecan, bazı hiddet ve bazı da iptidalarda olduğu gibi tasavvur edilmeyen bir sükûn ve asudclik içinde anlattı.

Bu hikâye, arkadaşım Şefik Muhtar'ın hikâyesidir:

— Tam on yedi sene evveldi. Kalküta'da imparatorluğun hariciye memurlarından biri olarak bulunuyordum. Yaşayışım hiç de fena değildi. Bilhassa yalnızdım. Haya-
tında bağlı olarak ne bir kadın vardı, ne de bir çocuk... hizmetçim iyi bir adamdı. Dindardı, dürüst ve halûk¹... Hiçbir şeye ait sıkıntım yoktu. Ve bilhassa İstanbul'la muhabere² mükemmeldi.

Bir akşam —bugün gibi hatırımda— otelin, etrafında hint çiçekleriyle çevrilmiş tараçasından, ılık bir hava içinde, Kipling'i okuyordum. Hizmetçim şehbenderhanedeki³ kavalardan birinin getirdiği telgrafi uzattı. Açtım. Harciye Nezareti'ndeki bir arkadaş tarafından yollanmış hususî bir telgraf... Memuriyetimin Bombay'a nakledildiğini, resmî tahriratın⁴ da yolda olduğunu bildiriyordu. Herhalde bir hissikablelvuku⁵ ile olacak, o dakika, buna hiç sevinmedim ve kalbimin üstünden bir raşenin geçtiğini adeta duydum.

— Nasıl, memuriyetinin Bombay'a tahvilini⁶ bir felaket mi addediyordu?..

— O zaman değil. Fakeat bugün, evet... Bugün, memuriyetimin Bobay'a nakli, anlıyorum ki, benim için felaketmiş.

Resmî tahriratdan⁷ sonra tabîî oraya gittim. Gittiğimin ikinci ayında sâri hastalıklardan biri, şehri şiddetle sarsarken, yazı, sayfiyelerden birinde geçirmek için trene bindim. Gideceğim yer Raçpotana'ydı. Orada Abo Dağı'nda biraz

1 Halûk: İyi huylu, güzel ahlâklı.

2 Muhabere: Haberleşme, yazışma.

3 Şehbenderhane: Konsolosluk.

4 Tahrirat: Resmî bir dairece yazılan yazılar ve mektuplar.

5 Hissikablelvuku: Önsezi.

6 Tahvil: Değiştirme, çevirme.

7 Tahrirat: Resmî bir dairece yazılan yazılar ve mektuplar.

oturmak istiyordum. Yolculuk epeyi uzun sürmüştü. Aynı zamanda yalnızdım da... yalnızlığın verdiği teessür,¹ elbette ki geçici şeylerdir. Asıl geçmeyen ve hiçbir zaman iltiyam² bulmayacak, tek bir dert var: Şüphe.

Ben, onu yalnız bilmiyorum... aynı zamanda görüyorum da... Bak işte sobanın içinde yanıyor, işte dilini çıkarıyor; ve işte kalbimi yalıyor. Ben, onu yalnız bilmiyorum; aynı zamanda, elimle tutuyorum da... Sen, bu kitabı okudun mu?..

— Hayır.

— İstersen oku... Ne ziyanı var.. Eğer bir maymunun, eğer bir karın, ve eğer bir çocuğun yoksa, ve eğer benim gibi düşünmüyorsan, şüphesiz içinde dert olmayacak... ve sen, yine şüphesiz ki, mesut olacaksın... Fakat ben, ben... ben...

Gözleri birdenbire kızıştı, birdenbire dumanlaştı... ve kitabı birdenbire fırlattı.

Masanın üstünde bir bardak kırılmıştı.

O zaman bir sigara verdim ve yaktım. Öyle zannediyordum ki, bu sigara ona, yeni bir sükûn getirdi.

— Abo Dağı'nın güzel ve temiz otelinde bulunduğumun ikinci akşamıydı, güneşin devrilmesini seyir için, otel kapısından çıkıyordum ki aynı saniyede, bir Hint racasına tesadüf ettim. Harikulade güzel giyinmişti, taktığı bütün mücevherlerde şaşıla bir ihtişam olmasına rağmen, hiç de fena bir his vermiyordu. Boyu az uzundu, omuzları geniş... Ve yanında beyaz bir köpek vardı. Her halde, o dakika, içime tuhaf bir çocuk hissi geldi; elim gayriihtiyarî köpe-

1 Teessür: Kederli ve üzüntülü olarak içlenmek, üzülme.

2 İltiyam: Yaranın kapanıp iyi olması.

ğın sırtına gitti. Ne garip ki, bu küçük hareketim, Raca'yla dost olmak için kaderin ve tesadüfün bana yaptırdığı bir şeymiş... Derhal:

— Panter, dedi, niçin selam vermediniz?

Baktım, köpek, çok ince bir hareketle eğildi ve gözleri ince ince parladı...

— O... söy, dedim, ne kadar kibar bir arkadaşınız var!..

Bu küçük muhavere,¹ dostluğumuzun başlangıcı olmuştu... Ertesi gün, beni malikânesine davet ediyordu...

— Her halde, size unutmayaacağınız günler geçirtirim, gelmez misiniz?..

— Hakikaten böyle oldu, görüyorsun... Aradan on yedi sene geçti, fakat bugün o Hint Raca'sının verdiği hatıraları Hâlâ unutmuş değilim.

O sustu. Kapım yavaşça vuruluyordu.

Hizmetçi, elinde bir çay tepsisi.

Arkadaşıminkini verdim: tabağı, çok teklifsiz bir hareketle çini sobanın üstüne koydu... sonra aynı şeyi takrarladı:

— Sen, bu kitabı okumadın değil mi?.. Ne ziyan var, istersen oku... Madem ki, ne bir maymunun var, ne bir karın, ne de bir çocuğun...

Yine bir dakika durdu. Devam etti:

— Evet, iki gün sonra Abo'dan beraber hareket ettik. Beş gün sonra, Raca'nın malikânesindeydim.

---

1 Muhavere: İki kişi arasında karşılıklı olarak yapılan konuşma.

Orada her şey vardı. Hayvanlar, çiçekler, kadınlar, debdebe ve dârat¹... ben, Hint'in bütün hayvanlarını Raca'nın malikânesinde gördüm. Bütün çiçeklerini Raca'nın malikânesinde seyrettim.

Bir sabah, gittiğimin üçüncü sabahı olacak, erken, ama çok erken uyanmış verandada oturuyordum... Önümden bir kız geçti, selâm verdi ve hemen ağaçlar arasında kayboldu. Derhal aşağı indim; kalbim atıyordu... İyi bir tesadüf olacak; kim bilir bu tesadüfü belki de, kendisi hazırlamıştı. Onu, damarlar içinde devreden kana, rayihaları² serin bir ateş veren hintfulyalarının çevirdiği bir havuz kenarda, saçlarını omuzlarına dökmüş, suya bakarken buldum. Beni gördüğü zaman hiç kımıldamadı, hiç hareket etmedi, sadece dudakları arasında ince bir tebessüm açıldı. Doğan güneşin büyük ve kızıl yapraklar arasından geçirdiği ziyalar kadar parlak bir tebessüm... Ben, bu tebessümde, yenin ediyorum ki, sıcak ve keskin bir koku bulmuştum. Düşün, on yedi sene evvel, henüz gençtim daha... Kalbimin duyduğu arzuya, ne Raca mani olabilir, ne başka şeyler... O, belki de Raca'ya ait bir cariyeydi; ve belki de, onunla dün akşam yatmıştı; yahut belki de bu akşam yatacaktı. Ne olursa olsun, yanına yavaş yavaş geldim. O, gülyordu... Şimdi, ilk anlarda ne konuştuğumuzu hatırlamıyorum; yalnız, hatırlıyorum ki, ben onu öptüm ve onun başı, göğsüme düştü... Bu sırada arkadan bir alkış kopmuştu.

Döndüm:

Raca.

Kız, vurulan bir ceylan gibi, hıçkırıklarla kaçıyordu.

---

1 Dârat: Tantana, şan, gösteriş, çalım.

2 Rayiha: Hoş, güzel koku.

O zaman Raca'dan dinledim. Ona, Padimi derlermiş... yani hintfulyası...

Arkadaşımın anlattığı macerayı burada gayriihtiyari kestim:

— Ne diyorsun? Hintfulyası mı? Yani zevcen?...

— Evet, zevcem.

Devam etti:

— Küçükten beri Raca'nın yanındaymış... Raca, onu, kendi kızı kadar severmiş... ve onun bu malikâne içinde oynamaktan yegâne haz aldığı şey “My heart” diye çağırdığı bir maymunmuş...

Bu sabahtan sonra, onu, gideceğim günün sabahına kadar görmedim. Yalnız gideceğim sabah, Raca, uzun ve sarı endamının baştan aşağı beyazlar giyindiği bir kız takdim etti. Arkasında bir maymun vardı; bir kuzudan daha büyük ve kıllı maymun... O, bana elini uzattı, eğildim ve öptüm; sonra koluma girdi; o kadar bahtiyardım ki...

Arkadaşım sustu. Odam, ince bir sigara dumanıyla dolmuştu. Gözleri, masanın üstünde duran kitaba kaydı, ve:

— Sen, dedi, bu kitabı okudun mu?

— Hayır.

— Ben okudum.

Odada dumanlı bir sigara sükûtu vardı.

— Bombay'a tekrar döndüğüm zaman, onunla, uzun aylar bir metres hayatı yaşadım. Fakat tam bu sıralardaydı ki, 1914 harbi patladı; ve biz, İstanbul'a döndük. Biliyor-

sun Hindistan'dan geldiğim bu ilk zamanlar, Kanlıca'da bir köşk tutmuş ve evlenmiştim. Herkes kararına gıptayla bakıyordu. Güzeldi, inceydi ve çok kibar. Ekseriya beyazlar giyinen başına Hint rakkaseleri kıyafetinde beyaz bir tuvalet yapan o, uzun, sarı endamıyla her zaman nazarıdikkati celbediyordu... Canının sıkıldığını hiçbir vakit görmedim. Yanında, yaşadığı uzak memleketlerden canlı hatıra gibi taşıdığı “kalbi”, onun, daimî bir neşe ve daimî bir şetaret¹ içinde tutuyordu. Sen, onu gördün. Aynı zamanda, gene karımın, ona ne kadar düşkün olduğunu da gördün. “Kalbim” diye çağırırdı maymununu, günde iki defa, soğuk ve sabunlu suyla, itinalarla yıkar, ve yaptığı ve yegâne iş bundan başka hiçbir şey değildir.

Evet Padimi dediğim zevcem, “kalbim” yanından katıyen ayırmak istemediği kuvvetli bir hisle seviyordu.

Bu harikulade bir hayvandır azizim. Sana, yemin ediyorum ki, harikulade bir hayvandır.. Evimde, karımın hususî hizmetçilerinden daha ziyade giydirmek hususunda kendisine düşkün, zeki ve becerikli bir hayvan. Karımın saçlarını tarar, çoraplarını, iskarpinlerini giydirebilir, kitaplarını düzeltir okurken harikulade bir zekâyla dinler. Sana, gene yein ediyorum ki karım, Kipling'in Cangıl'a ait olan efsane kitabını okurken, herhangi bir insandan daha alakayla dinledi ve o kadar lezzet duydu ki...

O, bir maymun değildir azizim: yemin ediyorum ki o, bir maymun değil o, bir insandır. Fakat -güldü- bunu şimdi anlıyorum. Durdu ve devam etti:

— Karım, tekrarlıyorum, onu çok seviyordu, yanından hiç ayırmazdı. Ve bir şezlong üzerinde dinlenirken, o da, gözlerini karımın göğsünde kapar, ve karım karyolası için-

---

¹ Şetaret: Şenlik.

de uyurken, onun yayına kıvrılırdı. Sana, yemin ediyorum, karımın vücudunu benden daha ziyade o bilir. Omuzları nasıldır, göğsü nasıl, kalçaları nasıl, hangi vaziyette daha güzeldir; vücudunun neresinde ben vardır ve saçlarında kaç tel... O, bütün bunları bilir. Sana yemin ediyorum ki, karımın vücudunu o, benden daha iyi bilir.

Biliyorum; gözlerinin bakışı bana diyor ki çok vehham¹ ve çok basit bir adamsın. Fakat ben, basit bir adam değilim, ben vehham değilim... Bir gün, çocuğum oldu... Tanıyor-sun, Reşat... Onu seviyorum ve üstüne titriyordum.

Geçen yaz, hemen her gün olduğu gibi, çocuğumla oynarken, yüzünde bir işmizâz² birden bire nazarı dikkatimi celbetti. Ben deli değilim azizim. Ben basit değilim, ben vehham değilim. Düşüklerimi olduğu gibi söylüyorum. Ne fazla, de eksik... Onun yüzünde bir işmizâz gördüm, ve dikkat ettim. Aynı işmizâz maymunun de yüzünde vardı. Sonra, daha ziyade dikkat ettim. Onun elleri, tıpkı maymunun ellerine benziyordu, ve gözlerinin içinde onun gözlerinden bir parıltı vardı. Biraz daha dikkat ettim, ve beynim birdenbire ateşlendi... karım onu yatağı içine alıyordu. Çıplak yattığı zamanlar olurdu, ve böyle zamanlarında onu gene yatağı içine almakta bir beis³ görmezdi, ve onu, göğsüne sımsıkı çekerti.

Yemin ediyorum ki, karımın vücudunu benden daha ziyade o bilir... Ben vehham değilim azizim. Ben basit değilim. Ben... Birdenbire atıldım.

---

1 Vehham: Çok şüphe ve vesvese eden.

2 İşmizâz: Buruşma.

3 Beis: Kötülülük, zarar.

— Fakat, dedim, Şefik, bir maymunla bir insan münasebetinden hiçbir mahlukun çıkmayacağı sabit. Daha sonra, çıksa bile, acaba insan şeklinde midir?

O, ısrar ediyordu:

— Ben vehham değilim. Ben bütün söylediklerimi biliyorum, benim şuurum yerinde... Ben vehham değilim, ben...

Gözleri tekrar kızıllaştı ve tekrar etti.

— O, karımın vücudunu benden daha iyi biliyordu. Karım, vücudunu ona gösterdiği kadar bana göstermezdi. O karımın vücudunu benden daha iyi biliyordu; ve ben, buna tahammül edemezdim. Onu karımın; çok sevdiğim karımın; “My heart – Kalbim” diye çağırdığı o kılı hayvanı, ben bu sabah öldürdüm... Fakat karım kalbini kadar seviyor ki, onsuz katiyen yaşamayacaktır.. Ve ben bu gece karımın yanına gidemiyorum... Ben vehham değilim azizim. Ben basit değilim. Okarımın vücudunu benden daha iyi biliyor.

Başı birdenbire göğsüne düştü; ağlıyordu. Koluna girdim yukarı yatak odasına çıkardım ve yatırdım. Bu sabah kalktığı zaman onu bulamadım. Başım birdenbire döndü; hızla aşağı indim. O, geceleyen, masanın üstüne fırlattığı kitap elinde sımsıkı uyuyordu. Kapıyı yavaşça kapadım; ve dışarı çıktım.

Şimdi uyuyor. Uyandırılmasını da hiçbir zaman istemem.

BELKİ BİR İLLÜZYON

İstasyonla Yürük köyü arasında posta vazifesi yapan memurlardan biri (yirmi yedi yaşında bir delikanlı olan Hüseyin Tanrıbilir), vazifeye çıktıktan on iki saat geçtiği halde ortada yoktu.

Yürük köyü istasyondan bisiklet, yahut at sırtında üç saat, yaya ise yedi saatti. Posta, sabahları sekizde yola çıkar; öğleye kadar tevzi işini bitirir; öğleden sonra yarı patika, yarı taşlık şoseden yavaş yavaş ikindiye doğru istasyonda olurdu.

Hüseyin Tanrıbilir, posta işlerine yeni tayin edilmişti. Asıl vazifesi istasyon civarı köylerde tevzi¹ işine bakmaktı. Fakat genç bir adam olduğu için istasyonun iç köylerine kadar uzamayı ihmal etmez; köylünün postaya gelmesini beklemezdi :

— Canım derdi; bu da is mi be? Zaten, Yürük köyüne posta alelekser on beş günde bir çıkar. Bir yahut iki mektup olur; posta memuru da bir iki mektuba bakmayarak, daha çok pazar günleri Yürükleri sevindirmeye giderdi.

Baş memur mutat² zamandan dört saat fazla geçtiği için, istasyon önünde, gözlerinin alabildiği ileri bir mesafe-

---

1 Tevzi: Dağıtma.

2 Mutat: Alışılmış olan, alışkanlık haline gelen

ye kadar tevzi memurunu aradı; böğürtlenlerin arasından ıslığını ıslıtmeye çalıştı:

— Hay çocuk hay! dedi, kim bilir nereye takıldı kaldı?

Fakat iki saat daha geçince, jandarma odasına girdi.

— Çavuş, dedi; bizim Hüseyin yok! Sakın çocuğa kıymasınlar.

Çavuş, devriye nöbetini değiştirmek üzere olan iki jandarmaya vaziyeti anlattı:

— Olur, dedi. Bu kadar haşarılığın sonu budur!

Baş memur, posta odasına döndüğü vakit Hüseyin Tanrıbilir'in Yürükler mahallesine niçin sık sık posta çıkardı düşünmeye başlamıştı. Halbuki geçen yaz ve evvelki yazla Yürükler mahallesi postanın değil jandarmaların bile basmadığı yerlerdi. Yeni tevzi memuru ise ara sıra posta için, ara sıra sabah yahut akşamları, posta bineğine atlar, bas memurun çay kenarındaki rakı davetinden de vazgeçerek, Yürükler köyüne doğru rüzgâr altında uçar giderdi.

Baş memur bu gecikmeye henüz bir mana verememişti ki, dış kapının önüne ağır bir yükün devrilmesi gibi, yahut dağdan bir taş koparak düşer gibi bir şeyin yıkıldığını duydu:

— Hayırdır inşallah!

Dedi, duvardan silahını aldı. Küçük bir sofaya çıkan kapıyı açtı. Dışarıdan hafif birtakım inilti bir insanla yaralanmış bir çakal iniltisi arasında birtakım inilti kulağına çarptı ve gece içerisinde baş memuru korkudan büyük bir insan dikenine haline getirdi.

Saat, sabaha karşı beş sularına yakındı. Gün doğmak üzereydi. Erken yola çıkan arabalar istasyonun az ilerisindeki şose üzerinde ağır ağır yol alıyordu. Artık gecenin, yaprakların ve çayın sesi giderek yerine insanların sesi kaim oluyordu. Baş memur bu ilk uyanıklıktan cesaret alarak kapıyı açtı:

— Hay Allah belasını versin, dedi; Hüseyin, Hüseyin Tanrıbilir. Sen sen ha!...

Tevzi memuru yerde bir kütükten farksızdı. Göğsü şiddetle inip kabarıyor ve alnından itibaren ayaklarına kadar bir ter ıslaklığının onu bir bez gibi kavradığı hissediliyordu. Baş memur delikanlıya bir iki defa seslendi. Sonra ayaklarıyla vurdu. Nihayet elleriyle ötesini berisini yoklamak mecburiyetinde kaldı. Tıpkı ilk düşündüğü gibiydi. Yani, yere yıkılmış bir nebat, yahut bir taştan farkı yoktu. Kollarından tuttu, içeriye sofaya çekti. Fakat Hüseyin Tanrıbilir de bir göğüs kabartısından ve hâlâ bitmeyen ve kesilmeyen bir terden başka hiçbir şey hissedilmiyordu.

Tevzi memurunu ertesi günün akşamına kadar uyandırmak kabil olamadı. Aynı akşam ikindiyi biraz geçerek gözlerini açtı. Soğuk bir ayran istedi ve baş memurun ellerini arayarak onu şiddetle sıktı. Sonra bir saat daha uyudu ve sabaha kadar hasta delikanlıyı konuşturmak mümkün olamadı. Ancak, sabahleyin baş memur:

— Eh, dedi. Tanrıbilir... Yolu kaybettin isen yeter gayrı... Ne diyeceksen de bakalım bir?

Jandarma çavuşu :

— Doğru söylüyor, dedi; mühim bir şey ise biz de rapor vereceğiz. Bana sorarsan yolu kaybeder etmez Yürüklere dönecektin sen:

Tanrıbilir:

— Yok, dedi; yol kaybı değil... Yürük köyüne de bir daha gitmek mi?... Aman, aman... ne olduysa bir Yürük kızı için oldu. İnanılmayacak şey ama çavuş, yine de anlatacağım size :

İki ay oldu. Yürüklerden birine gelen postayı götürüyordum ki, öğle üzerine doğru, viran çeşmenin başında testisini dolduran bir Yürük kızına rastladım.

Viran çeşmede yol yarıdır:

— Tanrıbilir, dedim; işte sana bir kismet ulan... Olur ki şu keklği bastırır; çam altına götürürsün... Sür hele atını bir...

Atımı çeşmeye doğru sürdüm, sürmedim; Yürük kızı testisini kaptığı gibi tarlaların arasına daldı.

Hem yavaş yavaş yürüyor; hem de, testiye bir kolundan öteki koluna geçirerek ara sıra arkasına dönüp gülüyordu. Gün ortasıydı ve sıcaktı. Bütün zeytinliklerin ve tarlaların kavrulduğu hissediliyordu.

-Eh, Yürük kızı, dedim; dur hele bir; dur hele bir...

Yarı, onu yormamak ve ürkütmemek için yarı da elimde olmayan bir sebepten Yürük kızına yaklaşamıyor; onunla beraber bir ağaç altında, bir funda kenarında, yahut bir zeytinliğin dibinde birdenbire bastırarak, beyaz tenine bir yağmur gibi ineceğimi düşünüyordum. Sadece sıcak ve keskin aydınlık arasında yüzünü o kadar çok bana yakın görüyordum ki, hatta her döndüğü dakikalar, dişlerinin beyaz çakıltısını fark ediyor, saçlarının rengini, hafif, tatlı pembelikteki yüzünü, bütün vücudunu, hülasa bir yatakta gibi, benim malum, yahut benim karım gibi, bana yakın

buluyordum. Fakat birdenbire, bir ağaç arkasında biten bir kulübe çitinden içeri girdi; kapıyı kapadı, kayboldu.

Yürükler köyüne götürdüğüm mektubu bıraktıktan sonra akşamüstü geri dönüyordum; atımı çeşmenin yanındaki patikadan tekrar içeri mahmuzladım! Kulübe az ötede, bir ağaç altındaydı: bütün Yürük evleri gibi damı çavdar sapından yapılmıştı. Yürük kızı orada, küçük kapının önünde duruyor; belki gülüyor, yahut, şarkı söylüyordu. Ona ellerimle işaret ederek “gel!” dedim, yanıma çağırdım. Yüzü bir ay kadar parlaktı. Saçlarından iki sık örgü omuzlarından göğsüne atılmıştı. Bol şalvarı kırmızı renkteydi. Üzerine bir kar düşmüş kadar beyaz benekleri ve ellerinin kınasını bile görüyordum. Fakat onu çağırmaktan fazla hiçbir şey yapamadım. Yani atımı sürüp kapıdan içeri giremedim; onu daha yakından göremedim; öpüp sevemedim.

Vakit ikindiye yaklaştığı için geriye gitmek üzere, çeşmenin yanına geldiğim zaman bir ihtiyar karşıma çıktı.

— Oğul, dedi.

— Söyle hemşerim, dedim.

— Bak, dedi, bu ilk defa oluyor. Bir kere daha bu kızı takip edecek olursan.

Aman benim içirim Yürük kızı ile doluydu. Gözümde hiçbir şey ve hiçbir tehlike yoktu. İhtiyara boş verdim, sesi mi çıkarmadım.

Bütün gece Yürük kızını düşünüyordum. Onun şalvarını, benim atımın sesini duyduğu zaman çavdar sapı damlı kulübeden çıkışını, hafif gülüşlerini ve dişlerini hatırlıyordum. Hiçbir şey bu düşüncelerden beni alıkoyamıyordu. Onun için de tam bir ay, Yürüklerin mektubu olsun olmasın, çeşmenin yanından atımı dört nala patıkaya doğru sü-

rüyör, Yürük kızını görmeden yapamıyordum. Fakat her defasında da, onu hem yakın, hem uzak hissediyor; geri dönerken de yine her defasında ihtiyara rast geliyordum:

— Oğul!

— Söyle hemşerim!...

— Bak, bu üçüncü oluyor. Yürük kızından vazgeç di-yorum sana...

— Yürük kızında benim gözüm var, dedim, nasıl vaz-geçebilirim?

— Benim de son sözüm, dedi. Öyleyse kendini koru...

Nihayet evvelki akşamdı. Yürüklerin mektubunu bır-akmış istasyona döndüğüm sıra, Virançeşme patikasına henüz gelmişim ve saat yine ikindi üzeriydi. Birdenbire önümde bir köpek kadar küçük fakat bir tavusun renklerin-den daha güzel, bir ceylanın bakışlarından daha hararetili küçük bir mahluk çıkıverdi.

Dizginleri çektim ve:

— Gel, bakalım, dedim, küçük dağ hayvanı... Bu ne güzellik böyle.

Birdenbire, iki ayakları üzerinde kalktı ve yerde yem yan bir kuşun çevikliğiyle fırlayıp az öteye fundalıklardan birinin yanına kondu :

— Bak, dedim, hiç de seni vurmak niyetinde değilim. Bırak bu ürkekliği canım!...

Biraz daha ilerlemek, ona biraz daha yaklaşmak için atıma şöyle bir dokundum ki kımıldamadı ve hareket et-medi. Bilakis direndi, yerinde sımsıkı durdu ve aniden tit-remeye başladı. Hemen yere atlayarak onu kendi haline

bıraktım ve küçük dağ hayvanına doğru ilerleyerek ellerimle yakalamak istedim Az ileride, iki ayakları üzerinde duruyor ve bütün göz kuvve. tiyle ürkek ve çekingen bana doğru bakıyordu. Buna rağmen o kadar çok yakınımıdaydı ki ellerimi biraz uzatacak olursam birdenbire yakalayacak ve kollarımın arasına alarak tüylerini okşayarak, yüzüme sürecektim. Fakat, bir adım daha attım ki olduğu yerde hemen fırlayarak ileriye kondu. Bu sırada geriye, hayvanıma doğru döndüm; gözleri bir misli büyümüş bir halde dört nala koşuyor ve cehennem görmüş bir hayvan kadar feci kişniyordu.

Postayı kendi haline bırakmaktan başka bir şey yapacak vaziyette değildim:

— Aman, dedim, küçük dağ hayvanı senin için atımı bile kaçırdım. Haydi gel!... Seni evime götürüyüm. Yıldızlı kafesler içine koyup sana yemler vereyim. Eğer bana alışırsan seni serbest de bırakırım.

Fakat, küçük dağ hayvanı oralarda değildi. Ona doğru bir adım ilerledikçe, bir adım geri çekiliyor sonra aynı gözlerle, aynı renk bolluğu içinde bana doğru bakıyordu.

— Oh, dedim; imkânı yok seni tutmadan geri dönmem.

Çünkü, hâlâ o kadar yakınımdaydım ki bu küçük ve parlak şeyi ellerime geçirmeden dönmek ayıp olacaktı. Ona tekrar ellerimi uzattım ve tıpkı bir kedi yahut bir köpeği çağırır gibi sesler çıkararak, onu davet ettim. Hayır! Küçük mahluk birer adım birer adım kaçıyor ve her geri çekilişinde onu biraz daha yakalamak için silahsız bir avcı gibi hareket ederek, ekilmemiş tarlalar, gizli patika yolları, su başları, rüzgârın toplandığı ovalar, büyük top ağaçlar ve

tepelerden geçiyordum. Fakat hâlâ o önümde duruyordu. Gözleri vakit vakit parlıyor; akşam ışıkları altında ilk gördüğüm dakikadan daha güzel bir renk bolluğuyla gözlerimi alıyordu.

— Küçük dağ hayvanı, dedim. Bak, yavaş yavaş terlemeye başladım. Daha kaçıyor musun?

Nasıl?... Yavaş yavaş terlemek mi? Bir dakika, bütün vücudumu sırsıklam hissetmişim. Kalbim küçük bir mahfazadan kopacak ve fırlayacak gibi olmuştu. Ama gözümde bu küçük dağ hayvanını yakalamaktan başka hiçbir şey yoktu. Sonra bir aralık birdenbire kendime geldim ki bütün ovayı ve tepeleri karanlık basmıştı. Fakat küçük mahlûk, gecenin içinde hâlâ öteye beriye sığıyor ve kesif karanlığa rağmen tüyleri bir ay sırtı kadar parlak gözüküyordu. Artık bacaklarımda takatim kalmadığını hissettiğim bir an tekrar ona: “Küçük dağ hayvanı” diye hitap ediyordum ki gözlerinin sabit parlaklığını üzerimde bir ateş gibi hissettim ve keskin bir sesle geriye doğru, ayaklarımda kalan son kuvvetle koşmaya başladım. Önümde küçük birtakım dağ hayvanları bir yerden bir yere konuyor; o zamana kadar kulaklarımda işitmediğim bir ses, atının feci kişnemesini duyuyordum.

Baş memur:

— Dört jandarma çıkarın çavuş, dedi. Yürük kızının evini bassınlar...

Jandarmalar daha gecedен yola çıkmıştı. Sabah şafakla beraber posta memurunun tarif ettiği çeşmeden patikaya doğru saptılar. Yol ovanın nihayetinde bir tepe ile bitiyordu. Fa. kat ne bir çit, ne çavdar saplı kulübe, ne Yürük kızı... Posta memurunun tarif ettiği yerde hiçbir şey yoktu.

ESMA'NIN AŞKI

Çöl kızlarının en güzeli ve en alımlısı Esmâ sabahleyin dudaklarında bir gülle uyandı, dudakları arasında kanlı bir gül duruyordu, yastığında bir hançer vardı.

Her sabah çadırında uyandığı vakit, çıplak kollarını yavaş yavaş arkaya doğru gerer, bileziklerini şıkırdatır, yumuk ellerinin tersiyle gözlerini oğuşturur, altın küpeleri, gecenin en ışıklı yıldızları gibi, zülüflerinin siyahlığında parlardı.

Fakat, çöl kızlarının en güzeli ve en alımlısı Esmâ, bu sabah ne gerindi, ne bileziklerini şıkırdattı, ne de yumuk ellerinin tersiyle gözlerini oğdu. Bembeyaz dişlerini dudaklarına batırdı, parmaklarını birer gümüş iğne gibi saçları arasına sokarken:

— Esmâ, dedi, bileziklerinin hakkı için, dudaklarının hakkı için, memelerinin hakkı için, yastığına koyulan bu hançerle kalbini parça parça eder de, namusunu, Benî Murat kabilesinin o kahpe erkeğine gene vermez.

Esmâ'yı Benî Murat kabilesinden bir erkek istiyordu.

Bu, belki yakışıklı bir erkekti. Aynı zamanda, çok bahadır olduğu da söyleniyordu. Geçen gün, zenci bir köleyle Esmâ'ya gönderdiği bir mektupta diyordu ki:

— Babanın bütün isteklerine karşı benim karım olmaktan çekiniyorsun. Fakat, benim kılıç gibi keskin bakışlı kölelerim, kasırga atlarım var. Bir sabah, dudaklarında bir gül ve yastığında bir hançerle uyanırsan, o gün nerede olursan ol, nereye saklanırsan saklan, ister gökyüzüne bir melek gibi uç, ister kumlar altına fakirler gibi gir, fakat, o gün kılıç gibi keskin bakışlı kölelerim, seni kasırga atlarımın üstüne vuracak, —ve ey çöl kızlarının en muhteşemi— kendini kabilemin hazineleri içinde bulacaksın.

Lakin, Benî Murat kabilesinin erkeği, bu gülden başka bu hançeri neden gönderiyor, yastıklarına niçin koyduru-yordu.

Yoksa, hâla inatçı bir deve gibi hareket edecek olursa. böyle bir hançerle onu göğsünden mi vuracaktılar. Yahut Beni Murat kabilesinin en bahadır erkeği, kaçınılmayı bir korkaklık sayan bir kadına karşı, yolladığı bu hançerle, kendi kendi. sini korumaya mı çağırıyordu. Fakat, ne olursa olsun, hiçbir vakit gidecek değildi. Zira Yemen melikinin sarayında “methiye”ler söyleyerek hayatını kazanan şair Murakkaş’ı seviyordu.

Beyaz çadır sabahın tan aydınlığı içindeydi. Kapıdan dış tarafta, her şey, gecenin büyük sükûnetinden kendini kurtaramamıştı, çöl, hiçbir vakit uyanacağa benzemiyordu. Sadece, bir ayna kadar parlak olan bu aydınlık, perdesi aralanmış kapının arasından, Esma’nın yatağına doğru, beyaz bir el gibi yavaş yavaş sokuluyor, yatakta her şeyi didikle-mek, karıştırmak istiyordu. Esma, çıplak ayaklarının ucuna basa basa kalktı, yerler ayaklarını öptüler.

Benî Murat kabilesinin Esma’yı almak isteyen en kuvvetli erkeğinin, bir kıtlık zamanında babasına yardım söy-lerler. Esma, bu dakikaları baştan aşağı hatırlıyordu: Er-

zakların çadıra yığıldığının daha ertesi sabah, çadırda su bitmişti. Omuzlarında testi, çıplak ayaklarını beyaz kumlara yudum yudum öptürerek su almaktan geliyordu... Birdenbire Benî Murat kabilesinin erkeğini karşısında buldu:

— Güzellerin güzeli Esmâ, diye konuşuyordu; çöl kızlarının en güzeli... Babanla uyuşmaktan geliyorum... Ona verdiğim erzaklara karşılık seni aldım. Daha altınlar vereceğim sana, kulaklarına küpeler takacağım, kollarına bilezikler geçireceğim, sana cariyeler tutacağım, bana söyle benden daha ne isteyebilirsin?

Adamın gözleri oyukları içinde bir cehennem taşı gibi parlıyordu. Esmâ yavaş yavaş yanına sokuldu. Gözlerini bu kızıl taşın içine dikti.

— Ben, dedi, anlıyor musun? Seni bir köpek olarak bile kullanmam.

— Hazinelerimi ayaklarına dökeceğim! Seni altın mahfelerin üzerinde gezdireceğim, sana atlarımı, sana kısraklarımı vereceğim.

— Sen onları uşaklarına ver, üstleri parça parça dökülüyor, uyuz adam.

— Sana saraylar yaptıracam, Esmâ!..

— İstemiyorum! Anlamıyor musun, keçi sakallı bunak.

— Fakat... Seni kaçırırım Esmâ...

Esmâ, kulaklarında her vakit, Benî Murat kabilesi erkeğinin bu son tehdidini duyuyordu. Fakat, yastıklarına koydurduğu bu hançerle kalbini parça parça eder de namusunu sevmediği bir erkeğe gene vermezdi.

Ve çöl kızı, sabahın tan aydınlığı içinde, atlarının en hızlısına bir kasırga gibi atladı, kendisini bekleyen felakete hiç aldırış etmeden, yarım saat ilerdeki bir nehre yıkanmak için gitti.

Vücudu otlar arasında fişkıran bir söğüt gibi ince gözü-küyordu. Gür saçları beline kadar uzundu. Koyu siyah gözlerinin tatlı bir sıcaklıkla kırpılan ipek kirpikleri yaratılıştan sürmeliydi ve bu gözler çok yaramazdılar.

Bir hurma ağacı altına, vücudunu saran şeyleri attı başının hareketiyle saçlarını dalgalandırırken, vücudunu, sulara bıraktı. Ve her şeyini unuttu. Fakat kısa bir yıkanmadan sonra soyunduğu ağaç altına tekrar geldiği vakit, ne giyeceklerini bulabildi, ne de hançeri... Birdenbire, nereden belli olmayan iki köle, çekirge gibi sıçradılar, büyük bir maniye çıplak vücuduna geçirirlerken, onu kasırga atların tüne vurdular, kanatlandılar.

Yemen melikinin sarayında, her ay başının birinci günü yapılan büyük din şenliğinde, Esmâ'nın sevgilisi şair Murakkaş, sultan için yazdığı bir yazıyı okumaya başlamıştı.

Çölde, bir geceyi anlatan satırlar, çok canlı olmasına rağmen, kelimeler dudaklarında bir dua gibi kısılıyor, gözleri bir türlü isim veremediği bir donuklukla ıslaklaşıyor, sesi gittikçe titriyordu. Dostları, sultanı sinirlendiren bu hal ile bir taraftan üzüntü içindeyken, Murakkaş'ın son zamanlarda eski kuvvetini gösteremediğini söyleyen düşmanları sürekli bir sevinç içindeydiler.

Sultan hançerinin gümüş ve altın kakmalı kabzasına ellerini henüz götürmüştü ki, gür bir ses, büyük kubbelerin akis verici kemerlerinde, en yüksek bir perdeyle açıldı:

— Yabancı memleketlerden sultana bir haberci geliyor. Çöl kızlarının en güzel ve en dilberi Esmâ, bu sabah çadırında ölü olarak bulunmuş.

Birdenbire Murakkaş'a döndüler.

Sapsarı kesilmişti.

Fakat, biz biliyoruz ki, Esmâ, çadırında ölü bulunmuş değildir. Bu haber, babası tarafından uydurulmuştu, sadece, maceranın bir ölüm haberiyle nihayete ermesini istiyordu:

— Murakkaş iyi diyordu. Fakat, Benî Murat kabilesinin erkeği, çölün en bahadır ve en zengin erkeğidir. Kızım onu istemiyor, haksız!... Bir kıtlık zamanında bizi açlıktan kurtardığını unutuyor. Bu yardımın altında nasıl kalabilirim. Kızımı ister istemez ona vermeye mecburum.

Ertesi günü, Murakkaş'ın yola çıktığını duyar duymaz, derhal bir teke kesti, kemiklerini toprağa gömdü, üstüne taşlar yığdı:

— Kızım, dedi, zavallı burada yatıyor.

O günden beri, yukarı "badiye"¹lerin bir köşesindeki bu mezar başından Murakkaş'ın senelerce ayrılmadığını söyleyenler vardır. Rüzgâr bile orasını dümdüz etmişti. Yalnız, sıcak memleketlerin bir ağacı, mezarın üstünde, en ayrılmayan ve en sadık bir köle gibi duruyor. Murakkaş bu gölgenin altına vakit vakit gelerek, Esmâ'nın dudaklarını, bileziklerini, yerleri öptüğü çıplak beyaz ayaklarını ve ölümü düşünüyordu.

Bir gün, gene mezarın başında, nihayetsiz ölüm düşünceleriyle kendi kendini unuttuğu bir dakikaydı. Birdenbire iki çocuğun sesi, bu hayal günlerinin ortasında, en büyük

---

1 Badiye: Kır, ova.

bir hakikat gibi kulaklarına çarptı. Küçük bir kemik parçası için kavga ediyordular. Bu kemik, bir tekenin kemiği idi. Halbuki başucunda ağladığı mezardan çıkarılmıştı. Küçükler, mezarın hikâyesini ona anlatmakta gecikmediler. Esmâ, Benî Murat kabilesinin en kuvvetli erkeği dedikleri bir adamdaydı.

— Ey derviş... Nereden gelip nereye gidiyorsun?

Murakkaş cevap verdi:

— Çöl kızlarının en güzeli ve en dilberi Esmâ'nın peşindeyim. Koyunlarının hakkı için söyle... Benî Murat kabilesi daha çok mu uzaktır buraya...

— Esmâ'yı ben tanırım derviş... Bu koyunlar kocasıdır. Ben de onların çobanıyım. Ne istiyorsun Esmâ'dan. Onun erkeği Benî Murat kabilesinin en kuvvetli ve bahadır erkeğidir. Eğer karısının peşinde dolaştığını duyacak olursa, olursa, kılıç gibi keskin bakışlı kölelerini arkana salar, seni çöl üstünde bırakmaz. Söyle bana... Ne istiyorsun Esmâ'dan?

— Esmâ'dan bir şey istediğim yok çoban. Yalnız sende küçük bir şey istiyorum. Parmaklarındaki şu yüzüğü, bu gece döndüğün zaman, dinin hakkı için ona ver, de ki...

Çoban birdenbire kesti:

— Sen de iyi söylüyorsun, fakat, bunların hiçbirisini yapamam. Yalnız, buraya az sonra koyunların sütlerini almak için bir cariyeye gelecektir. İstersen onunla gönderebilirim.

Çoban, cariyenin getirdiği süt kabı içine yüzüğü göstermeden bıraktı. Ve geceleyin, çöl kızlarının en güzeli ve

en dilberi Esmâ, sütü içerken dudaklarına sert bir Şeyin dokunduĐu nu duydu.

Bir yüzük.

MurakkaŐın yüzüğü...

Yemen melikinin sarayında sultana methiyeler söyleyen MurakkaŐın...

AŐıkı MurakkaŐın.

Fakat kabın içine bunu kim koymuŐtu.

Cariye mi? İnkâr ediyordu.

Őu halde bir kere de çobana sormak lazımdı.

O, her Şeyi söyledi.

Murakkaş bir maĐara içinde ölmek üzereydi; ne hurma yiyor, ne de su içiyordu.

Çöl kızlarının en güzeli bir kısrak üstüne atlamıŐtı. MurakkaŐı aynı kısrakın üstüne vuracak ve kılıç bakışlı kölelerin kendisini kaçırdıkları gibi, ikisi de beraber Yemen melikinin sarayına kaçacaklardı. Sultan kuvvetli ve cesur bir hkmete sahipti. Beni Murat kabilesinin onunla cenge tuŐacaĐını aklına getirmezdı bile...

Esmâ, MurakkaŐtan başka hiçbir Şey düŐünmüyordu. Geceleri, melikin bahçesinde kol kola gezecekleri zaman gelmiŐti. Melikin bahçesinde kırmızı gller yoksa, Esmâ MurakkaŐa dudaklarının gln uzatacak, yanaklarını ptrecek, ölünceye kadar yan yana yaŐayacaklardı. Esmâ, yemin ediyordu ki bütün bunlar olacaktı ve bir sabah vakti, klelerince kendisini çıplak gösterecek kadar utanmaz olan bir adama, namusunu bir kere daha vermeyecekti.

Mağaranın içine girerken, damarlarında heyecanlı bir sevinç duyuyordu. Fakat, karanlık bir iki saniye içinde gözlerinden sıyrıldığı vakit, sıcaklığını duyduğu kan birdenbire buzlaşmıştı.

Murakkaş ölü yatıyordu.

Çöl kızlarının en güzeli ve en dilberi Esmâ, dudaklarını ve çok sevdiği vücudu üstüne ettiği yemini bir kere daha bozdu. Kendisini Benî Murat kabilesinin en kuvvetli ve en kahraman, fakat en kahpe erkeğine bir kere daha verdi. Fakat her gece, dişlerinin beyaz hançeriyle onun vücudunda yaralar açtı ve Murakkaş hatırına geldiği zaman, dişlerinin beyaz hançeriyle dudaklarının gülünü kanattı.

Kim bilir, belki de Allah, çöl kızlarının en güzeli ve en dilberi Esmâ'ya kendisinin yarattığı güzel bir vücut üstüne yemin ettiği için böyle yaptı onun güzel vücudunu, Benî Murat kabilesinin en kuvvetli, en bahadır, fakat en kahpe erkeğine bir kere daha ve ebedî olarak verdi.

Kim bilir, belki de Allah böyle istedi ve Allah böyle yaptı...

Anlatılan senin yolculuğun...

www.laputakitap.com

LAPUTA KİTAPLIĞI NO: 1

Robert E. Howard

ÖYKÜLER:

Çatıdaki Şey

Asurbanipal'in Ateşi

Kara Taş

Sırtlan

Deniz Laneti

Düşteki Yılan

Villefère Ormanında

Ölümün Korkunç Dokunuşu

LAPUTA KİTAPLIĞI NO: 2

Arthur Machen

ÖYKÜLER:

Beyaz İnsanlar

Kızıl El

LAPUTA KİTAPLIĞI NO: 3

Kenan Hulusi Koray

ÖYKÜLER:

Bir Garip Aadam

Dirilen Mumya

Güzel ve Esrarengiz

Kavaklıkoz Hanında Bir Vaka

Kıllı Maymun

Belki Bir İllüzyon

Esmâ'nın Aşkı

